اولین و یگانه روزنامه تخصصی معدن و صنایع معدنی ایران

روزگار معدن

www.Madandaily.com

چهارشنبه • ۲۰ مهر ۱۴۰۱ • ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ • ۱۲ اکتبر ۲۰۲۲ • سال پنجم • شماره ۹۳۶ • ۸صفحه • قیمت ۳۰۰۰ تومان

تامین انرژی برای فولاد حیاتی است

نهمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس با عنوان فرصت‌ها و تهدیدهای بازار جهانی فولاد و مواد اولیه در شرایط سخت با حضور مدیران، کارشناسان و فعالان عرصه صنعت فولاد کشور برگزارشد. ایمیدرو، انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و انجمن سنگ‌آهن ایران به عنوان همکاران این کنفرانس و شرکت‌های فولاد مبارکه، فکور صنعت تهران، شرکت گسترش صنایع و معادن...

۴

ابهامات لایحه کاهش تعرفه واردات ماشین آلات

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در اظهار نظری کارشناسی، از بی‌تأثیر بودن کاهش حقوق ورودی ماشین‌آلات صنعتی و معدنی از ۴ درصد به یک درصد در کاهش نرخ تمام شده تولید خبر داده است. در نظرگرفتن حقوق گمرکی برای ماشین‌آلات صنعتی و معدنی در قانون بودجه ۱۴۰۱ و قانون جهش تولید دانش‌بنیان (مصوب اردیبهشت ماه ۱۴۰۱)...

۲

گزارش «روزگارمعدن» از تکمیل زنجیره ارزش مواد معدنی

صادرات، قربانی سیاست جلوگیری از خام‌فروشی

۳

عکس: روزگار معدن

یادداشت

لزوم پیوند صنعت و دانشگاه

۳

تیتر روز

بازار فلزات جان گرفت

تداوم بحران انرژی و شدت گرفتن آن در هفته‌های اخیر از عوامل مثبت موثر بر بهای فلزات در بازارهای جهانی بوده است. با شروع نخستین موج سرمای اروپا، میزان مصرف گاز طبیعی برخی از نواحی اروپا به بالای متوسط ۵ ساله رسید.

در همین زمان، بسیاری از کشورهای اروپایی با چالش‌های جدی در تامین گاز برای فصل زمستان روبه‌رو شدند و روند افزایشی قیمت گاز، عملکرد بسیاری از صنایع را در این قاره تضعیف کرد. تصمیم اوپک‌پلاس مبنی بر کاهش روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه نفت، قیمت نفت خام را افزایش داد.

همزمان با عوامل یادشده، انتشار داده‌های مثبت از عملکرد اقتصادی چین در ماه سپتامبر نیز محرک رشد بهای فلزات در بازار جهانی بود.

البته چین در هفته گذشته، تعطیلات روز ملی چین را پشت‌سر گذاشته و همین موضوع نیز مانع اثرگذاری کافی این شرایط بر عملکرد بازارهای کالایی این کشور شده است.

در ادامه، افت عملکرد اقتصادی امریکا نیز بسیاری از فعالان اقتصادی را به تغییر تصمیمات فدرال‌رزرو مبنی بر افزایش دوباره نرخ بهره دلار امیدوار کرده است...

۷

سرمقاله

خلاف جهت آب شنا می‌کنیم

آریا صادق‌نیت‌حقیقی
دبیر سندیکای
صنایع آلومینیوم ایران

صنایع برای تداوم حیات به سرمایه در گردش نیاز دارند. با این وجود در سال‌های اخیر تامین سرمایه در گردش به یکی از چالش‌های اصلی صنایع پایین‌دستی بدل شده که عملا روند تولید آنها را تحت‌تاثیر منفی قرار می‌دهد. تامین این هزینه به‌منزله اصلی‌ترین گام در مسیر تداوم تولید است. در چنین شرایطی، دولت نه‌تنها هیچ حمایتی را از صنایع برای تامین سرمایه در گردش ترتیب نمی‌دهد بلکه، هر روز چالشی جدید در مسیر فعالیت آنها ایجاد می‌کند. بخشی از این چالش‌ها از سیاست‌گذاری اشتباه مسئولان نشأت می‌گیرد و برخی دیگر از مشکلات یادشده ناشی از عملکرد اشتباه صنایع است. به‌عنوان‌مثال، دولت در باز پرداخت هزینه محصولات خریداری‌شده از صنایع پایین‌دستی آلومینیوم کشور کوتاهی و همین موضوع آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به عملکرد صنایع تحمیل می‌کند؛ بنابراین چنانچه دولت در اجرای تعهدات خود در برابر صنایع، به‌درستی عمل کند، بخشی از مشکلات این واحدها در تامین صنایع برطرف می‌شود.

حمایت یک‌جانبه دولت از صنایع بالادستی، از دیگر مشکلاتی است که آسیب‌های غیرقابل جبرانی را به فعالیت صنایع تحمیل می‌کند. صنایع مادر عموما وابسته به دولت هستند و از آنها با عنوان خصولتی یاد می‌شود. این صنایع به سبب سهم دولت در سهامداری‌شان از حمایت‌های دولتی نیز بهره‌مند هستند...

ادامه در صفحه ۲

روزگار معدن

اخبار

۲

چهارشنبه
• ۲۰ مهر ۱۴۰۱
• ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
• ۱۲ اکتبر ۲۰۲۲
• سال پنجم • شماره ۹۳۶

سرمقاله

خلاف جهت آب شنا می‌کنیم

ادامه از صفحه اول

ایـن صنایع از یارانـه انرژی بهره‌مند هسـتند، همیـن موضوع نیز زمینه سـودآوری این واحدها را فراهم می‌کند. از آنجاکه صنایع مادر آلومینیوم کشـور بر پایـه بهره‌مندی از ذخایـر ارزان انرژی احداث شـده‌اند، انتظار مـی‌رود، تخفیف دریافت شده از سـوی دولت را به حلقه‌های بعدی منتقل کنند تـا در نهایت مردم به‌عنـوان مصرف‌کننده نهایی محصولات، از این یارانه بهره‌مند شوند.

بـا این وجود، نه‌تنها خواسـته یادشـده محقق نمی‌شـود، بلکـه شـاهد گران‌فروشـی شـمش آلومینیـوم در بازار داخلی و ارزان‌فروشـی آن در بازارهـای صادراتی هسـتیم. این دسـت اقدامات کـه از آنها با عنوان خام‌فروشـی هم یادمی‌شـود درنهایـت به ضرر اقتصاد کشـور تمام می‌شـود. صنایع بالادسـتی با اذعان به حمایت‌های دولتی، چنین سیاست‌هایی را اتخاذ می‌کنند.

در حالـت کلـی، انتظـار مـی‌رود دولتمردان و سیاسـت‌گذاران منافـع ملـی را در اولویـت سیاست‌های خود قرار دهند. به این ترتیب، امکانی بـرای تکمیل زنجیـره ارزش‌افـزوده و همچنین اشتغالزایی حداکثری فراهم می‌شود، اما راهکارها و سیاسـت‌های دولت با شـعارهای مطرح‌شده از سـوی دولتمردان همسو نیسـتند. در اختیار قرار دادن منابع انرژی که ثروت ملی هستند به صنایع مادر به‌منزله ایجاد فضایی برای توزیع رانت است. چنانچه نظارت کافی بر این صنایع وجود نداشـته باشـد و این امتیـازات به حلقه‌هـای بعد تا مردم به‌عنوان مصرف‌کننده نهایی منتقل نشود، مسلما موجبـات سوءاسـتفاده را ایجاد خواهـد کرد. در چنین شرایطی، امکان سوءاستفاده از این امتیازات و رانت‌های دولتی فراهم می‌شود.

تغییـر مـداوم قوانیـن و سیاسـت‌گذاری‌های دولت، چالش دیگری اسـت کـه عملکرد صنایع را تحت‌تاثیـر منفـی قرار می‌دهـد و بازنگری در آن ضـروری به‌نظر می‌رسـد. در چنین بسـتری، صنایـع امـکان برنامه‌ریـزی برای آینـده خود را ندارنـد و عملا فعالیت آنهـا تحت‌تاثیر منفی قرار می‌گیرد.

رعایـت قوانین و مقررات از سـوی دولت، دیگر خواسـته فعالان صنعتی است که به رفع بسیاری از مشـکلات منتهـی می‌شـود. در قانـون بهبود فضای کسـب‌وکار تاکید شـده که دولت باید در فرآیند سیاسـت‌گذاری و تصمیم‌گیری از نظرات تشـکل‌های تخصصی کمک بگیـرد. با این وجود، دولت‌ها از اجرای این وظیفه خود سر باز می‌زنند. چنانچـه دولت این اقـدام را به صـورت نمادین آغاز کند، بسـیاری از چالش‌های حاکم بر صنعت برطرف خواهد شد و حتی به نفع اقتصاد کشور در سـطح کلان نیز خواهد بود، چراکه شاهد توسعه عملکردی صنایع پایین‌دسـتی و رونق اشتغالزایی و اقتصاد کشور خواهیم بود.

ابهامات لایحه کاهش تعرفه واردات ماشین آلات

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

مرکز پژوهش‌های مجلس شـورای اسـلامی در اظهار نظری کارشناسی، از بی‌تأثیـر بودن کاهـش حقوق ورودی ماشـین‌آلات صنعتـی و معدنی از ۴ درصـد بـه یـک درصـد در کاهـش نـرخ تمام شـده تولیـد خبر داده است.

بـه گـزارش خبرگـزاری آریـا، در نظرگرفتـن حقـوق گمرکـی برای ماشـین‌آلات صنعتـی و معدنی در قانـون بودجـه ۱۴۰۱ و قانون جهش تولیـد دانش‌بنیان (مصوب اردیبهشـت ماه ۱۴۰۱)، تبدیـل به دغدغه‌ای جدیـد برای فعـالان صنعتی و معدنی شـد به طوری که بعـد از تصویب ایـن دو قانـون، فعـالان اقتصـادی انتقـادات زیـادی را نسـبت به این شـیوه قانونگـذاری در شـرایطی کـه حمایـت از تولید مطرح می‌شـود و صنایـع و معـادن نیز نیاز مبرم به ماشـین‌آلات نو یا دسـت دوم دارند، وارد کردند.

بـه عقیده آنها، اخذ حقوق ورودی در شـرایطی که تـوان تولید داخل در حوزه سـاخت ماشـین‌آلات صنعتی و معدنی وجود نـدارد و همچنین هزینه‌هـای تولیـد به دلیل نوسـانات ارزی و اقتصادی بسـیار بالاسـت، تعییـن ۴ درصد حقـوق گمرکی بـرای واردات این نوع کالاهـا در قانون بودجـه امسـال نه تنهـا هزینه‌هـای تولیـد را افزایش می‌دهـد بلکه به دلیـل فرسـودگی ماشـین‌آلات، کاهـش تولید را نیـز به دنبـال خواهد داشت.

ایـن در حالی اسـت که پیـش از این دو قانون، براسـاس بند (غ) ماده ۱۱۹ قانـون امور گمرکی (مصـوب ۱۳۹۰) برای حمایـت از فعالیت‌های صنعتی و معدنی و نیاز صنایع و معادن به ماشین‌آلات، واردات ماشین‌آلات خـط تولید معاف از مالیات بوده اسـت؛ بـا وجود این معافیـت به دلایل متعدد از جمله تحریم ها، کمبود نقدینگی و سـرمایه در گردش بسـیاری از فعالان اقتصادی در چند سـال اخیر نیز نتوانسـتند ماشـین‌آلات مورد نیـاز خطوط تولید خود را تأمین کننـد، به طوری که تنها در حوزه معدن از ۳۷ هزار ماشـین معدنی، ۱۸ هزار دسـتگاه عمر بالای ۲۰ تا ۳۰ سـال دارند.

در حوزه صنعت نیز به اعتقاد فعالان صنعتی، بیش از نیمی از ماشین‌آلات فرسـوده‌اند و تنها در صنعت نسـاجی حدود ۴۰ درصد ماشـین‌آلات عمر بالای ۲۰ سال دارند.

پـس از انتقادات و پیگیری‌های بسـیاری که از سـوی فعـالان اقتصادی بـرای اصلاح حقـوق گمرکـی واردات ماشـین‌آلات انجام گرفت، دولت در شـهریور مـاه در قالب ارائه لایحه‌ای به مجلس شـورای اسلامی، کاهش تعرفه را از ۴درصد به یک درصد برای حمایت از تولیدات صنعتـی و معدنی و کاهش اثرات تورمی آن بر تولید پیشنهاد داد که کمیسیون برنامـه و بودجه نیز با این لایحه موافقت کرد و بـرای تصویب نهایی به صحن علنی مجلس ارجاع شد.

آقای محمدمهدی بـرادران، معاون صنایع عمومی وزارت صمت نیز در این باره گفت: از آن زمان پیگیری‌های مختلفی صورت گرفت تـا با تفاهمی که بین دولـت و مجلس وجود دارد، اگـر نتوانیم معافیت را برگردانیم، آن را به یـک درصد کاهش دهیم تـا بتوانیم برای بازسازی صنعت، ماشین‌آلاتی را که در داخل توان تولید آن نداریم، با حداقل حقوق گمرکی وارد کنیم.

اما در گزارش کارشناسـی که اخیراً مرکز پژوهش‌های مجلس منتشـر کرده اسـت، از بی‌تأثیر بـودن کاهش تعرفه بر کاهش هزینه تولید و نرخ مصرف‌کننده نهایی به میان آمده است.

این گزارش سه‌ایراد اساسی را بر این لایحه وارد دانسته است:

۱- بی‌اثـر بـودن لایحـه در کاهـش نرخ تولیدکننده و مصرف کننده

۲-تناقض با قانون جهش تولید دانش‌بنیان

۳-احتمال بروز فساد به دلیل شفاف نبودن کالاهای مشمول.

بنـا به اظهـارات متولیـان وزارت صنعت، معـدن و تجـارت، افزایـش نـرخ ارز مبنای محاسـبه حقـوق ورودی از نـرخ ترجیحـی بـه نـرخ سـامانه مبـادلات الکترونیکـی (ای.تـی.اس)، اجرای مـاده (۳) قانون جهش تولیـد دانش‌بنیـان مصوب اردیبهشـت ماه ۱۴۰۱ و بنـد (ص) تبصـره (۶) قانون بودجه سـال ۱۴۰۱ مصوب اسـفند ۱۴۰۰، موجب افزایش نـرخ برخی کالاهـا ازجمله کالاهای واسطه‌ای و سرمایه‌ای و مواد اولیه و در نتیجه بروز آثار تورمی در امسال شده است.

بی‌اثر بودن لایحه در کاهش نرخ تولیدکننده و مصرف‌کننده

اگرچه دولت با پیشـنهاد این لایحه سـعی در کاهـش اثرات تورمی ناشـی از اجرای این قوانیـن را دارد، اما به نظر می‌رسـد حتی در صـورت تصویب ایـن لایحه و اجـرای آن با توجه به آن که مؤلفه‌هایی همچون نرخ سود بازرگانی و سـایر عوارض دریافتی از کالاهای مشـمول این قانـون آثار تورمی خـود را در سـطح بازار برجای گذاشته اسـت، نمی‌توان انتظـار داشـت با تصویـب و اجـرای لایحه مورد بحث، کاهش خاصی در نرخ تمام شـده تولیـد کالاها و به تبـع آن نرخ مصرف‌کننده نهایی (که هدف اصلی ارائه این لایحه اسـت) رخ دهـد چراکـه قیمت‌ها در اقتصاد کشـور دارای چسـبندگی بسـیار بالایی هستند و تا زمان اجرایی‌سازی این مصوبه، سال ۱۴۰۱ به پایان خواهد رسید.

بـا توجـه به موقتی بـودن این حکـم نیاز اسـت در سـال ۱۴۰۲ دوباره حکمـی با این مضمـون در لایحـه بودجـه سـال ۱۴۰۲ گنجانـده شـود، بـه عـلاوه هیـچ تضمینی وجود نـدارد کـه در صورت کاهـش حقوق گمرکـی، نرخ کالاهـای مشـمول لایحه نیز کاهش یابد.

تناقض با قانون جهش تولید دانش‌بنیان

ایـراد دیگری کـه بر این تصمیـم و لایحه وجود دارد، تناقـض آن با قانون جهش تولید دانش‌بنیان است.

از آنجا در مـاده (۳) این قانون نیز معافیت همـه ماشـین‌آلات و تجهیـزات تولیـدی، صنعتی، معدنی و کشـاورزی لغو شده است، کارایی این قانون نیز دچار خدشـه می‌شـود؛ بدیـن صـورت که بـا تصویب ایـن لایحه یا ضمانـت اجرایـی، این مـاده قانونـی دچار تزلزل می‌شـود و یا با توجه بـه دائمی بودن ایـن قانون، امکان اسـتناد به آن برای حقوق گمرکی در نظر گرفته شده، در آینده محتمل خواهد بود.

احتمال بروز فسـاد به دلیل شفاف نبودن کالاهای مشمول

نگرانـی دیگـری کـه از بابـت تصویـب ایـن لایحـه وجـود دارد، بـروز تخلفـات و ایجـاد فسـاد در نحـوه واردات ایـن کالاها است.

با توجه به دامنه گسـترده مـواد اولیه این نگرانـی وجـود دارد کـه در صـورت اضافه کردن مواد اولیه واسـطه‌ای، اجـزا، قطعات، ماشـین‌آلات و تجهیـزات بـه ایـن بنـد، زمینـه بـروز تخلفـات گسـترده‌تر شـود و بـه نـام مـواد اولیـه تعـداد بی‌شـماری از کالاهـا بـه عنـوان مـواد اولیه وارد کشـور شود.

بدیـن معنی که عبـارت کلی مـواد اولیه واسـطه‌ای، اجـزا، قطعـات، ماشـین‌آلات و تجهیزات و مشـخص نبودن ریز اقلام کالاها، این امـکان را ایجاد می‌کند که با اسـتناد به ایـن قانـون هر کالایـی که در زمـره کالای واسـطه‌ای یـا مواد اولیه باشـد، شـامل این قانون شود.

ایـن گـزارش در پایـان پیشـنهاد داده اسـت؛ با توجه به آنکـه این لایحه در کاهش تـورم اثر چندانـی نـدارد، دولـت می‌تواند بـا کاهـش سـود بازرگانـی مـواد اولیه به کمتریـن رقـم ممکن (ایـن امـر در اختیار خود دولت است)، اجازه ورود موقت مواد اولیه، پرداخت حقوق ورودی مواد اولیه بعد از شش ماه توسـط واردکننده با اخذ تضامین معتبر، ترخیص درصدی مـواد اولیه موردنیاز تولید، تقسـیط مالیات بر ارزش افزوده مواد اولیه را برای حمایت از فعالان صنعتی و معدنی انجام دهد.

همچنیـن در ایـن گـزارش تاکید شـده اسـت؛ در صـورت اصـرار دولت بـر تصویب این لایحه، لازم اسـت فهرسـت کالاهایی که با تصویب این لایحه مشـمول کاهش حقوق ورودی می‌شـوند، ضمیمه شـود تـا تصویر روشـنی در فضـای قانونگذاری شـکل گیرد تـا هم بتـوان براسـاس آن اظهارنظـر و هم از بـروز تخلف و فسـاد احتمالـی جلوگیری کرد.

زیان‌دهی واحدهای پایین‌دست زنجیره فولاد

بازار آهن و فولاد در نخسـتین روز هفته با ثبات گسـترده‌ای آغاز به‌کار کـرد و اغلب مبادی فروش نرخ روز آهن‌آلات را بـدون تغییر عرضه کردند. به گزارش آهن پرایس، بازار آهن و فولاد در نخستین روز هفته با ثبات گسترده‌ای آغاز به‌کار کرد و اغلب مبـادی فروش نـرخ روز آهن‌آلات را بـدون تغییر عرضه کردند و تنها در برخی شـرکت‌ها نوسـانات پراکنده مشاهده شد.

بررسی نوسانات بازار آهن

در ابتـدای هفته نـرخ میلگرد آجـدار در عمده کارخانه‌هـا ثابت اعلام شـد و در چنـد کارخانه از جمله میلگرد امیرکبیـر و هیربد زرندیه و کارخانه میلگرد فولاد زاگرس نوسانات پراکنده مشاهده شد. کف نـرخ میلگرد در ابتدای هفتـه عمدتا ۱۵ هزار و ۳۵۰ الـی ۱۵ هزار و ۵۰۰ تومان برآورد شـد که تقریبـا ثابت بود. بازار تیرآهن در عمده شـرکت‌ها تغییر نداشـت، نرخ تیرآهـن ذوب‌آهن اصفهان در شـماری از بنگاه‌های تهران در برخی سایزها مانند سـایز ۱۴ ثابت اعلام شد و برخی سایزها هم مانند ۱۶ و ۱۸ به طور جزئی افزایش نرخ داشت.

براسـاس گزارش‌ها نرخ تیرآهن سایز ۱۶ حدود هزار تومان از سـایر سایزها بالاتر است که علت آن ممکن است کمبود این محصول در بازار باشد.

نرخ قوطی پروفیل در بازار نوسـانات پراکنده‌ای داشـت به طوری که در برخی شرکت‌ها ثابت اعلام شـد، در برخی مبادی فروش ازجمله کارخانه یاران و پایـا اصفهان حدود ۲۰۰ تـا ۳۰۰ تومان افزایش داشـت و در چنـد کارخانه نیز کاهـش نرخ ۲۰۰ تومانی مشـاهده شـد. کف نرخ پروفیل ضخامت ۲ میلی‌متر از ۲۲ هزار و ۳۰۰ تا حدود ۲۳ هزار تومان برآورد شد.

قیمت روز لوله داربسـتی، صنعتی، مانیسمان و... در ابتـدای هفته را بدون تغییر نرخ عرضه شـدند، همچنین نرخ نبشـی و ناودانـی هم تقریبا در کلیه مبادی فروش تغییر نرخ نداشت و در نبشی کارخانه منظومـه و یـاوران زنجـان کاهـش ۱۰۰ تومانی مشاهده شد.

قیمت روز ورق گالوانیزه، ورق روغنی و ورق رنگی در غالب شـرکت‌ها تغییر نداشت، نرخ ورق سیاه و انواع آن در برخی مبادی فروش ثابت اعلام شـد و در برخی شرکت‌ها ازجمله ورق سیاه فولاد مبارکه و کارخانـه کاویان کاهـش ۱۰۰ تا ۳۰۰ تومانی در برخی ضخامت‌ها مشاهده شد. محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه از زیان شرکت‌های فولادی در امسـال خبرداد که علت آن را نیز رکود جهانی فولاد و رکود تولید دانسـت. به عقیده وی نوسانات زنجیره فولاد در مقایسه با سایر کامودیتی‌ها بیشتر اسـت. به عنوان مثال در یکسـال اخیر آلومینیوم نوسـان ۲۰ درصدی داشـته اما فولاد و سنگ‌آهن حدود ۶۰ درصد نوسان کاهشی تجربه کرده است. در بازار داخلی فولاد کشـور بیشـترین سود نصیب حـوزه احیـای مسـتقیم و واحدهای پیـش از آن می‌شـود درحالی که واحدهای پایین‌دست زنجیره فولاد دچار زیان هستند، به عنوان مثال حلقه تولید گالوانیزه زیان‌ده شده است.

وی در پایان بیان کرد: دیدگاه ما به زنجیره فولاد باید به صورت ملی باشـد و محصولات جدید تولید کنیم. گزارش‌ها از بورس کالا نیز حاکی اسـت که در ابتـدای هفتـه، حدود ۷۶هزار تن شـمش بلوم در بورس عرضه شـد که از این میـزان تنها حدود ۸.۵ درصـد آن یعنـی حدود ۶هـزار و ۵۰۰ تن به فـروش رسـید که نـرخ پایـه آن نیـز ۱۴ هزار و ۸۶۲ تومـان بود. چندی‌پیش نیز حـدود ۴۰ هزار تن آهن‌اسـفنجی عرضه می‌شـود که نرخ پایه آن حـدود ۸ هـزار و ۶۳۹ تومان در نظر گرفته شـده که در مقایسه با آخرین عرضه افزایش ۲.۳درصدی داشته است.

ضرایـب نـرخ زنجیـره محصـولات فولادی

گزارش‌ها حاکی اسـت که شـورای آهن و فولاد که متشـکل از انجمن‌هـای زنجیره فولاد اسـت، بـرای تعدیل و تـوازن نـرخ محصـولات فولادی پیشـنهادات جدیـد خـود را دربـاره ضریب نرخ محصـولات زنجیـره آهن و فـولاد به دولـت ارائه کرده‌اند.

هـدف از تشـکیل شـورای آهن و فـولاد ایجاد هماهنگـی و یکصدایـی در زمینه‌هـای مختلـف با سـایر واحدهـای زنجیره فـولاد و تنظیـم بازار بود، پیـش از این نیز جلسـاتی با حضـور انجمن تولیدکنندگان فولاد و سنگ‌آهن برگزار می‌شد اما امسـال انجمن نوردسـازان نیز به این شورا افزوده شد. بر مبنای این دستورالعمل پیشنهادی نرخ پایه شـمش فولادی ۸۶ درصد نرخ کشف شده میلگرد، نرخ پایه آهن‌اسـفنجی ۴۶ درصد نرخ کشف شده میلگرد، نرخ پایه گندله ۲۰ درصد نرخ کشـف شده میلگرد (کـه در مدت ۴ ماه بـه ۲۲ درصد خواهد رسید) و نرخ پایه کنسانتره ۱۶.۵ درصد نرخ کشف شـده میلگرد درنظر گرفته شده اسـت. طبق آمار تنها شـرکت‌های تولیدکننده شـمش امکان خرید آهن‌اسـفنجی را دارند و همچنین تنها نوردسازان می‌توانند بیلت و بلوم خریداری کنند، شـرکت‌های بازرگانی نیز می‌تواننـد به‌عنوان نماینده خریدار به صورت مچینگ و براسـاس آخرین نرخ کشف شده از بورس کالا بـه خرید محصول اقدام کنند. درباره جزییات حجـم عرضه محصولات در بورس گزارش روشنی منتشر نشـده است اما همه تولیدکنندگان زنجیره فولادی با در نظر داشـتن مازاد و کمبود در هـر زنجیره و لزوم ایجاد شـرایط رقابتی با اولویت قرار دادن تأمین نیاز بازار داخلی اعمال می‌شود. اما گزارش‌های میدانی از مخالفت جدی فولادسـازان با این طرح حکایت دارد و گویا این طرح پیشـنهاد گروهی از نوردکاران بوده است و احتمال دارد دولت آن را تصویب نکند.

درخشش سنگ آهن گهرزمین در تابستان

شـرکت سـنگ‌آهن گهرزمین در شهریورماه یک‌میلیـون و ۱۷۸ هزار تـن از محصولات خود را به فروش رسـاند که در مقایسـه با ماه گذشته ۱۳ درصد افزایش مقدار فروش را تجربه کرد.

بـه گـزارش بیرونیت، شـرکت سـنگ‌آهن گهرزمیـن در گـزارش فعالیـت منتهـی بـه شـهریورماه امسـال میزان درآمد عملیاتی که از فـروش محصولات تولیدی خـود طی این دوره شناسایی کرد برابر با ۳ هزار ۱۲۴ میلیارد تومان بود که نسـبت به مردادماه افزایش ۱۸ درصدی را به همراه داشـت. «کگهر» درآمد تجمیعی که از ابتدای سـال مالی (منتهـی به آذرماه ۱۴۰۱) تـا پایان شـهریورماه ۱۴۰۱ کسـب کـرد برابر بـا ۲۱هـزار و ۴۶۹ میلیـارد تومان بـود، میزان درآمـدی که «کگهر» در شـهریورماه از خود بر جای گذاشـت متعلق به فـروش محصولات در بازارهای داخل و خارج از کشور بود. میزان درآمد عملیاتی که «کگهـر» از فروش محصولات طی هشـتمین ماه سپری‌شـده از سال مالی توانست شناسـایی کند، افزایش ۱۷۰ درصدی را نسبت به دوره مشابه سال گذشته مشاهده کرد و درآمد تجمیعی که از سـوی این شرکت معدنی حاصل شد ۵۴ درصد افزایش را تجربه کرد به‌گونه‌ای که از مبلغ ۱۳ هزار ۹۰۶ میلیارد تومان به ۲۱هزار و ۴۶۹میلیارد تومان رسید. «کگهر» در شهریورماه از فـروش محصولات «کنسـانتره سـنگ‌آهن، سنگ‌آهن دانه‌بندی شده، کنسانتره بورس کالا، گندلـه، گندله بورس کالا» درآمدزایی داشـت و دراین‌بیـن بیشـترین درآمدزایـی را از فروش «گندلـه» با یک هـزار و ۵۵۳ میلیارد تومان در رینـگ معاملاتی بورس کالا به‌دسـت آورد، نرخ فروش ایـن محصول در ازای هر تن ۲ میلیون و ۷۲۴ هزارتومـان مورد معامله قرار گرفت. میزان درآمدی که «کگهر» از ابتدای سال مالی تاکنون کسـب کرد مربوط به ۲ بـازار داخلی و صادراتی بـود، درآمدی که تاکنون از فروش محصولات در بـازار صادراتی کسـب کرده برابر بـا یک هزار و ۴۶۹میلیـارد تومان بود که در مقایسـه با دوره مشـابه سـال گذشـته ۳۱۹ درصد افزایش را به دنبال داشـت، به‌گونه‌ای که از رقم ۲۲۲ میلیارد تومـان به مبلغ یک هـزار و ۴۶۹میلیارد تومان رسیده اسـت. این شرکت معدنی در شهریورماه یک‌میلیـون و ۱۷۸ هزار تـن از محصولات خود را به فروش رسـاند که در مقایسـه با ماه گذشته ۱۳ درصـد افزایش مقدار فـروش را تجربه کرد، عمده‌تریـن مقـدار فـروش مربوط بـه «گندله (بورس کالا)» با ۵۷۰ هزار تن بود.

گزارش «روزگارمعدن» از تکمیل زنجیره ارزش مواد معدنی

صادرات، قربانی سیاست جلوگیری از خام‌فروشی

گیتا جاودانی

یکی از عبارات ثابت بیشتر اظهاراتی است که درباره معادن گفته و شنیده یا تصمیماتی که در این حوزه اتخاذ می‌شود. به‌عنوان مثال، مرداد امسال، سورنا ستاری معاون سابق علمی و فناوری رئیس‌جمهوری در سخنانی گفت: «زمانی معادن منشأ کارآفرینی بودند،اما امروز دیگر نمی‌توان با خام‌فروشی، معادن را به‌هدر داد.

امروز باید به‌دنبال استفاده از صنایع دانش‌بنیان برای بهره‌برداری کامل از چرخه اقتصادی معدن باشیم».

به‌تازگی هم سیدصولت مرتضوی، معاون اجرایی رئیس‌جمهوری در سخنانس اظهار کرد: نگاه دولت پرهیز از خام‌فروشی مواد معدنی است که در این‌باره برنامه‌های متعددی در وزارت صنعت، معدن و تجارت (صمت) تدوین شده است.

در گزارش امروز «روزگارمعدن»، پدیده خام‌فروشی را از دید کورش شعبانی، نایب رئیس انجمن مس ایران و علی سلگی، مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن کوثر بررسی کردیم؛ آیا نظر آنها درباره این موضوع همانند دیدگاه مدیران و مسئولان است؟

عکس: روزگار معدن

> رساندن تولید به حداکثر ارزش‌افزوده زمانی ارزشمند است که با حداقل سرمایه‌گذاری و هزینه انجام شود. این شرایط ممکن است در هر ماده معدنی در یک قسمت از زنجیره ارزش به‌وجود بیاید

تعریف جامع و مانع

کورش شعبانی ـ نایب رئیس انجمن مس ایران:

بهتر است که یک‌بار برای همیشه تعریفی مشخص، جامع و با تمام جزئیات از ماده معدنی خام ارائه شود تا تکلیف همه با تعریف ماده خام روشن شود.

برای مثال فولاد را در نظر بگیرید که برای تولید آن، همه مراحل فرآوری، از اکتشاف گرفته تا استخراج، فرآوری سنگ معدن، فرآیند ذوب و پالایش طی می‌شود، اما باز به محصول نهایی «فولاد خام» می‌گوییم.

پس به‌جای واژه خام بهتر است آن را «ماده‌ای با مقدار معینی از ارزش‌افزوده» نامید، زیرا در فرآیند فرآوری به حد معینی از ارزش‌افزوده دست پیدا می‌کنند.

■ از سنگ‌آهن تا قاشق

صحبت مسئولان حوزه معدن این است که ماده معدنی استخراج‌شده باید فرآیند فرآوری را تا پایان طی کند و به‌حداکثر ارزش‌افزوده برسد، اما این کار حد و مرزی ندارد. ممکن است ده‌ها فرآیند وجود داشته باشد که در هر کدام، ارزش‌افزوده محصول بیش از قبلی شود،به‌عنوان مثال اگر مس را به کاتد و نرخ آن را افزایش دهیم، باز هم ممکن است مرحله دیگری از فرآوری وجود داشته باشد که ارزشی بسیار بیشتر ایجاد کند و به این ترتیب با تولید مس کاتد، باز هم حداکثر ارزش‌افزوده کسب نشده است. من همیشه این مثال را می‌زنم که هر زمان سنگ‌آهن به قاشق تبدیل شد و مورداستفاده قرار گرفت، آن وقت زنجیره ارزش‌افزوده‌اش تکمیل شده است.

■ حداکثر ارزش با حداقل هزینه

به‌نظر من، باید به این مسئله از زاویه دیگری نگاه کرد. رساندن تولید به حداکثر ارزش‌افزوده زمانی ارزشمند است که با حداقل سرمایه‌گذاری و هزینه انجام شود و این شرط ممکن است در هر ماده معدنی در یک قسمت از زنجیره ارزش محقق شود.

برای مثال تولید کنسانتره مس با حداقل هزینه و سرمایه‌گذاری، سودآوری مناسبی دارد، اما ما اصرار داریم به‌طورحتم مس کاتد تولید کنیم و به این دلیل هزینه ذوب و پالایش کارخانه‌ای مثل خاتون‌آباد و مس سرچشمه را متقبل می‌شویم و با استفاده فراوان از انرژی یارانه‌ای و به‌بهای آلوده کردن هوا و صرف زمان زیاد کنسانتره را به کاتد تبدیل می‌کنیم.

■ علل تاکید بر تکمیل زنجیره ارزش

ما باید برای تولیدات خود هدف‌گذاری و هریک را در نقطه بهینه سودآوری به بازار عرضه کنیم. این نقطه را باید اقتصاد و بازار تعیین کند.

شاید علت تاکید فراوان مدیران بخش دولتی بر تکمیل زنجیره، پررنگ‌تر بودن موضوعات مدیریتی و اشتغالزایی برای آنها است، چون اگر بخواهیم به حداکثر ارزش‌افزوده برسیم، باید صنایع پایین‌دستی ایجاد شود و در این مسیر فرصت‌های اشتغال به‌وجود می‌آید که برای مدیران دولتی دستاورد مثبتی خواهد بود.

■ در غیاب صنایع پایین‌دستی

سوال اینجا است که وقتی صنایع پایین‌دستی وجود ندارد، چرا برای طی شدن کامل فرآیند و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده پافشاری می‌شود؟ ابتدا باید صنعتی وجود داشته باشد تا بعد محصول را به‌سوی تکمیل زنجیره ارزش سوق داد.

باز هم مثالی از مس بزنم. شرکت مس سالانه بالغ بر ۲۸۰ هزار تن کاتد مس و حدود یک میلیون و ۲۰۰ هزار تن کنسانتره تولید می‌کند. با همین میزان تولید، چیزی بیش از ۱۵۰ هزار تن مازاد مصرف در کشور داریم که باید صادر شود، به این ترتیب، تولیدات صنایع ملی مس می‌تواند به‌تنهایی تمام صنایع پایین‌دستی را تغذیه کند و مازاد هم داشته باشد.

علاوه بر این، امروزه ظرفیت تولید بخش خصوصی هم چیزی در حدود ۱۵۰ هزار تن است، پس در حالی که می‌توان کنسانتره مس را صادر کرد، چه دلیلی دارد که باز هم کاتد بیشتری تولید شود؟ اگر نیاز داخلی وجود داشت و اگر ظرفیتی برای صنایع پایین‌دستی ایجاد شده بود، باز این فرآیند توجیهی داشت و مس را به کاتد می‌رساندیم، تا نیاز بخش داخلی تامین شود، اما حتی همین صنایع پایین‌دستی که میزان سود بسیار ناچیزی هم دارند، در کشور ایجاد نشده و مصرف داخلی کمتر از نصف تولید حال حاضر این صنعت است.

■ محدودیت‌های واقعی

جلوگیری از خام‌فروشی تنها توصیه یا شعار نیست و محدودیت‌هایی به‌صورت ایجاد تعرفه‌های صادراتی برای آن در نظر گرفته شده است. وقتی تعرفه صادراتی گذاشته می‌شود، به این معنا است که سود صادرات ماده خام به‌حداقل می‌رسد تا تولیدکننده مجبور شود محصول خود را به بازار داخلی ارائه کند. به‌عبارت دیگر، هزینه صادرات آنقدر بالا می‌رود که تولیدکننده مجبور شود آن را به بازار داخلی عرضه کند. عوارض صادراتی در چند سال اخیر همواره وجود داشته است، اما از اوایل امسال افزایش شدیدی پیدا کرد و اعداد و ارقام نامتعارفی اعلام، اما کمی بعد،اندکی تعدیل شد. پرسش این است که مگر ما در کشور به ارز نیاز نداریم؟ مگر نفت‌مان تحریم نیست و مگر معدن تنها حوزه‌ای نیست که باوجود تحریم‌های سختگیرانه می‌توانست درآمدزایی و ارزآوری داشته باشد؟

اگر فضا برای رشد این صنعت کمی مناسب‌تر بود، می‌توانستیم این حوزه را جایگزین نفت کنیم، اما با بی‌تدبیری بخشی از درآمد ارزی از طریق جلوگیری از خام‌فروشی از دست رفت. به‌گمان من، دولت نقش خود را خوب ایفا نکرد. با اعمال تعرفه بازارهای جهانی فولاد و سنگ‌های ساختمانی به‌صورت قطعی از دست رفت و فرصت‌هایی که طی سالیان سال کم‌کم به‌دست آمده بود، با شعار جلوگیری از خام‌فروشی نابود شد.

نخستین حلقه از زنجیره ارزش

علی سلگی ـ مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن کوثر:

بعضی فعالان معدن معتقدند با استحصال ماده معدنی در واقع یک مرحله از فرآوری طی می‌شود و بنابراین نمی‌توان ماده را «خام» نامید. من هم با این گزاره موافقم. استحصال ماده معدنی در واقع مرحله اول فرآوری است و بعد از آن، مراحل بعدی در صنایع پایین‌دستی شروع می‌شود. به‌عنوان مثال، وقتی فلزی استحصال شود، وارد زنجیره صنایع پایین‌دستی می‌شود و آنجا تبدیل به انواع محصولات خواهد شد. پس استحصال ماده معدنی مرحله‌ای از فرآوری و یکی از حلقه‌های زنجیره ارزش‌افزوده است و به‌طبع اگر بخواهیم از همه زنجیره استفاده بهینه کنیم، باید بعد از تولید ماده معدنی، باز زنجیره را توسعه دهیم.

■ مزایا و معایب

تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده بالاترین حد انتفاع مادی از فرآیند فرآوری ماده معدنی را ایجاد خواهد کرد. یعنی از استخراج تا مراحل مختلف زنجیره ارزش‌افزوده هر بار که کاری انجام می‌شود، ارزش ماده معدنی افزایش پیدا می‌کند. به این ترتیب، زنجیره کامل، مزیت اقتصادی بالایی دارد، اما این به‌معنای آن نیست که فرآوری هر نوع ماده معدنی را باید تا پایان زنجیره ارزش‌افزوده ادامه داد. درست است که تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده، بهترین مزیت اقتصادی را ایجاد خواهد کرد،اما این موضوع درباره همه مواد معدنی مصداق پیدا نمی‌کند. در دوره یا مقطعی ممکن است شرایط و عواملی به‌وجود بیاید که بر ارزش یک ماده تاثیرگذار باشد. به‌عنوان مثال ممکن است که فرآوری سنگ یا فلز و تکمیل زنجیره ارزش آن، با در نظر گرفتن هزینه‌هایی مثل انرژی، مالیات، هزینه پرسنلی و امثال آن مقرون به‌صرفه نباشد یا بالعکس، پس نمی‌توان یک قاعده و قانون کلی برای آن در نظر گرفت. موقعیت کشور چیست، شرایط کار چگونه است و چه ماده معدنی ارزش این را دارد که رنجیره ارزش‌افزوده آن تکمیل شود.

■ در فقدان صنایع پایین‌دستی

وقتی صنایع پایین‌دستی برای فرآوری و تکمیل زنجیره ارزش وجود ندارد یا باید آن را به‌وجود آورد یا ماده را به‌صورت خام به‌فروش رساند. اگر ایجاد صنایع پایین‌دستی برای کشور مزیت اقتصادی ایجاد کند، باید زنجیره ارزش‌افزوده را توسعه داد، اما اگر بنا به دلایلی آن زنجیره ارزش‌افزوده موثر و مفید نباشد، باید در مرحله استحصال، ماده نیمه‌فرآوری‌شده را به‌فروش رساند و نیازی نیست که به‌طورحتم زنجیره کامل شود.

■ بار منفی خام‌فروشی

خام‌فروشی همیشه منفی نیست. سیاست عرضه ماده معدنی به بازار باید براساس فضای اقتصادی کشور، منطقه یا جهان تنظیم و روشن شود و تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده صرفه اقتصادی دارد یا خیر؟ به‌عنوان مثال چرا استرالیا یا برزیل با اینکه تامین‌کننده حجم اصلی سنگ‌آهن چین هستند، اما خود فولاد تولید نمی‌کنند؟ چون انرژی و نیروی کار در این کشورها گران است و بنابراین فروش سنگ‌آهن خام سودآوری بیشتری دارد، پس چرا ما فکر می‌کنیم باید فرآوری همه مواد معدنی را تا انتهای زنجیره ارزش ادامه دهیم؟

■ موانعی پیش‌رو

یکی از موانع پیش‌رو در فرآوری مواد معدنی بروکراسی دولتی است. برای مثال گواهینامه‌های لازم برای آغاز کار به‌کندی و سختی صادر می‌شود. گرفتاری دیگر رانت‌خواری است که مانعی جدی برای انجام فعالیت‌های معدنی به‌شمار می‌رود. مانع دیگر، محدودیت‌های اقتصادی و تجاری است. به‌عبارت ساده‌تر، پارامترهای تجاری مشخص می‌کند که فرآوری تا چه مرحله‌ای صرفه اقتصادی دارد و می‌توان زنجیره ارزش را تکمیل کرد یا خیر؟ بنابراین هم موانع دولتی و هم بازرگانی می‌توانند هردو به‌عنوان موانع تکمیل زنجیره ارزش‌افزوده ایفای نقش کنند.

■ ترکیب برنده

اشتباه بزرگی است که بخواهیم دولت را مسئول اصلی ایجاد زنجیره ارزش کنیم. وظیفه دولت در حوزه فرآوری مواد معدنی بسترسازی و بروزرسانی دانش و تکنولوژی است. بقیه موارد برعهده بخش خصوصی است و دولت تنها باید در مقام مدیریت و نظارت قرار داشته باشد. دولت نباید مزیت‌های تجاری ایجاد کند، چون هم از چابکی کافی برخوردار نیست و هم در فضای رقابتی جهان انعطاف‌پذیری کافی را ندارد و بنابراین شکست خواهد خورد، اما اگر اقدامات لازم برای بسترسازی و مدیریت و نظارت را انجام دهد و مجری کار بخش خصوصی باشد، ترکیبی برنده ایجاد خواهد شد.

سخن پایانی

گزارش را با ذکر نقل‌قولی از بهرام شکوری، رئیس انجمن مس ایران به‌پایان می‌بریم که «واژه خام‌فروشی مواد معدنی نباید مانند یک نسخه واحد برای همه باشد، گاهی اوقات نیاز است تا خام‌فروشی انجام شود...

امروزه به هر میزان که ذخایر معدنی استخراج کنیم، باید بخشی از آن را فرآوری و بخش دیگری را نیز به‌صورت خام صادر کنیم تا برای کشور ارزآوری داشته باشد و این درآمد باید برای آیندگان سرمایه‌گذاری شود».

صادرات چشمگیر «کگل» در ۶ ماه نخست سال

شرکت گل‌گهر در شهریورماه میزان درآمدی که به ثبت رساند در مقایسه با سال گذشته ۹ درصد افزایش پیدا کرده است.

به گزارش بورس نیوز، شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در گزارش فعالیت ماهانه منتهی به شهریورماه سال ۱۴۰۱ میزان درآمدی عملیاتی که از فروش محصولات تولیدی خود طی این دوره حاصل کرد مبلغی نزدیک به ۴ هزار میلیارد تومان بود، همچنین کگل میزان درآمد تجمیعی خود در پایان نیمه نخست امسال را برابر با ۱۷ هزار و ۵۶۶میلیارد تومان به ثبت رساند.

میزان درآمدی ماهانه‌ای که «کگل» در شهریورماه از فروش محصولات توانست از خود باقی بگذارد متعلق به فروش در بازار داخلی و صادراتی بود. بیشترین درآمدی که این شرکت معدنی از فروش محصولات به ثبت رساند مربوط به بازار داخلی با ۳ هزار میلیارد تومان بود که ۷۸درصد از درآمد ماهانه در شهریورماه را در اختیار داشت، میزان درآمدی که در از فروش محصولات در بازار صادراتی به دست آمد برابر با ۸۴۰ میلیارد تومان بود.

همان‌طور که در ابتدای گزارش گفته شد شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر در شهریور ماه ۴ هزار میلیارد تومان درآمدزایی داشت که نسبت به میانگین ماه‌های گذشته ۴۴ درصد رشد داشته است. درآمد ماهانه‌ای که شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر از ابتدای سال مالی تا انتهای شهریورماه از خود بر جای گذاشت در مقایسه با ماه گذشته شاهد رشد ۱۱۸ درصدی بود، میزان درآمدی که «کگل» طی ۶ ماه گذشته از فروش محصولات در بازار صادراتی از خود بر جای گذاشت مبلغی بالغبر ۲ هزار و ۳۲۹ میلیارد تومان بود. نکته حائزاهمیت فعالیت ماهانه شهریورماه «کگل» افزایش درآمد ۱۳۷۱ درصدی در بازار صادراتی است که از مبلغ ۱۵۸ میلیارد تومان در سال مالی گذشته، اکنون به درآمدزایی ۲ هزار و ۳۲۹ درصدی رسیده است همچنین در ادامه لازم به ذکر است که این شرکت معدنی در شهریورماه میزان درآمدی که به ثبت رساند در مقایسه با سال گذشته ۹ درصد افزایش پیدا کرده است. درآمدی که «کگل» در شهریورماه از فروش محصولات شناسایی کرد مربوط به فروش «گندله ریزدانه، کنسانتره سنگ‌آهن (داخلی و صادراتی) و گندله (داخلی و صادراتی)» بود، عمده‌ترین درآمد شناسایی‌شده توسط این شرکت معدنی متعلق به محصول «گندله» در بازار داخلی با ۳ هزار میلیارد تومان بود که نرخ فروش آن نزدیک به ۳میلیون تومان در ازای هر تن بود.

شرکت معدنی و صنعتی گل‌گهر درآمد صادراتی که در شهریورماه حاصل کرد مربوط به فروش گندله و کنسانتره سنگ‌آهن بود، میزان درآمدی که از فروش هر یک از محصولات به دست آمد به ترتیب برابر با ۳۳۵ میلیارد تومان و ۳۰۱ میلیارد تومان بود، بیشترین نرخ فروش را در بین این ۲ محصول گندله با رقمی بالغبر ۲ میلیون تومان در ازای هر تن در اختیار داشت.

یادداشت

لزوم پیوند صنعت و دانشگاه

انوشیروان دلیریان
کارشناس و فعال معدن

هفته جاری، سال تحصیلی دانشگاه‌ها به‌شکل رسمی آغاز شد. به همین مناسبت بد نیست نگاهی به وضعیت آموزش دانشگاهی در رشته معدن داشته باشیم.

فلسفه ایجاد رشته‌های دانشگاهی در زمینه‌های فنی و مهندسی (از جمله معدن) چیست؟ آیا جز این است که نیروی متخصص و توانمند برای رفع چالش‌های بخش صنعت تربیت شود؟ پاسخ روشن است.

برای تربیت نیروی متخصص در زمینه فنی و مهندسی به‌ویژه در حوزه معدن باید ارتباط موثری میان بخش صنعت و دانشگاه برقرار شود و بده و بستانی شکل گیرد تا فلسفه تشکیل این رشته در دانشگاه زیر سوال نرود.

به‌گمان من، باید به‌جد پیگیر وحدت و یکپارچگی صنعت و دانشگاه بود و زمینه را برای ایجاد آن فراهم کرد. دانشگاه به‌واسطه نقش پیشرو و دانش‌بنیانی که در حوزه علم و فناوری دارد، می‌تواند دانش مهندسی روزآمد، بهره‌وری بالا و کارآمدی هرچه بیشتر را در صنعت معدنکاری نهادینه کند. بخش صنعت هم با برقراری ارتباط با دانشگاه می‌تواند امیدوار باشد که متخصصان و دانش‌آموختگان فضای آکادمیک، چالش‌های عملیاتی و مشکلات اجرایی صنعت را حل و فصل کنند.

به‌گمان من، باوجود اینکه تاکنون درصد کمی از پروژه‌ها و پایان‌نامه‌های دانشگاهی ما صنعت‌محور بوده است، اما همین تعداد کم‌شمار هم مزایای بی‌شماری برای بخش صنعتی معدن و دانشگاهی داشته است.

بزرگ‌ترین مزیت این بوده که موجب پدید آمدن حس اعتماد میان این دو حوزه شده است. اگر بخش صنعتی معدن بتواند به دانشگاه اعتماد کند و اگر دانشگاه بتواند پاسخ مثبتی به این اعتماد بدهد و در رفع چالش‌ها بیش از پیش به صنعت کمک کند، به‌طورقطع این ارتباط شکلی موثر، مداوم و مانا خواهد یافت.

بنابراین وقت آن رسیده است که پا را فراتر بگذاریم و با دیدی کلان‌تر به موضوع آموزش بپردازیم. در این مرحله باید روش جذب دانشجو را موردتوجه قرار داد و در مسیر اصلاح آن قدم برداشت. علاوه بر این، باید جانمایی رشته‌های تخصصی و کد رشته‌ها را هم به‌شکل مرتب پایش کنیم.

وقتی در شهر یا شهرستانی، دانشگاهی به راه می‌افتد، اما بعد از گذشت مدتی، استقبال چندانی از آن انجام نمی‌گیرد، روشن است که جانمایی آن رشته دچار مشکل بوده و این نقصان موجب می‌شود، در جذب افراد مستعد و علاقه‌مند با مشکل روبه‌رو شویم و به این ترتیب در تامین نیروی انسانی موردنیاز در صنایع معدنی کمبود پدید می‌آید.

◉ اما پرسش اصلی این است که در چنین شرایطی چه باید کرد؟

به‌نظر من، باید در گام نخست مدل آموزشی مناسب با نیاز کشور را تعریف و تدوین کنیم. وقتی این مدل مشخص شد، می‌توان سیستم آموزشی را براساس آن تدوین کرد و در نهایت با ارزیابی خروجی این سیستم، نقاط ضعف و قوت نیروی متخصص و افراد آموزش‌دیده به‌خوبی کشف و روش جذب دانشجو و چینش آنها را بهینه کرد. در ارتباط با جانمایی رشته‌های دانشگاهی هم می‌توان از این مدل پیروی کرد. پس در یک جمله ما نیازمند آن هستیم که اطلاعات آموزشی بخش آکادمیک خود را پایش کنیم، یعنی باید خوراکی که به عنوان دانش و اطلاعات ورودی به منابع انسانی آموزش می‌دهیم، ارزیابی شود و با بررسی خروجی آن می‌توان به اصلاح و رفع نواقص آن پرداخت و درصدد رفع آن برآمد. هوشمندانه و بجا است که جذب نیروی متخصص و دانشجو به‌طورکامل صنعت‌محور باشد. در همه کشورهای پیشرفته این اتفاق جریان دارد و آموزش براساس نیاز بخش صنعت شکل می‌گیرد و حتی فراز و فرود جذب دانشجو در رشته‌ها باتوجه به فراز و فرود صنایع هر کشوری تغییر می‌کند. ایران هم در جایگاه کشوری در حال توسعه از این امر مستثنا نیست و این متد می‌تواند روشی رو به جلو برای تحقق این هدف باشد.

یکی از اتفاقاتی که سرعت دستیابی به این مهم را افزایش می‌دهد، پیاده‌سازی کامل پنجره واحد در تمام وزارتخانه‌ها و سازمان‌های دولتی است. اگر این اتفاق رخ داد، به‌طورقطع وزارت کار، رفاه و امور اجتماعی یکی از منابعی خواهد بود که می‌تواند اطلاعات موردنیاز را در اختیار وزارت صمت بگذارد.

درست است که سازمان‌ها و نهادهای بخش معدن کشور نقشه ظرفیت‌های معدنی را تهیه کرده‌اند و به‌صورت کلی می‌دانیم نقاط معدن‌خیز ما در چه شرایط اقلیمی و مکان جغرافیایی قرار دارند، اما پنجره واحد می‌تواند با وضوح بیشتری روشن کند که در چه استان‌هایی چقدر نیروی درگیر مستقیم با بخش معدن و معدنکاری نیاز داریم و در چه استان‌هایی این ظرفیت وجود ندارد و شناخت این ظرفیت‌ها در امر آموزش و اشتغال کمک شایانی خواهد کرد.

روزگار معدن

صنایع فلزی و غیرفلزی

۴ چهارشنبه
۲۰ مهر ۱۴۰۱
۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
۱۲ اکتبر ۲۰۲۲
سال پنجم ● شماره ۹۳۶

روی خط خبر

استخراج ۱۰.۸ میلیون تن سنگ‌آهن از سنگان

میزان استخراج سنگ‌آهن در مجتمع معدنی سنگان طی ۶ ماهه امسال حاکی از رشد ۲۶ درصدی است.

به گزارش ایراسین، طبق آمار اعلام شده از سوی مجتمع معدنی سنگان، میزان استخراج سنگ‌آهن از ابتدای امسال تا پایان شهریورماه امسال به ۱۰میلیون و ۸۵۳ هزار تن رسید. این در حالی است که میزان استخراج ماده معدنی سنگ‌آهن در مدت مشابه سال گذشته ۸ میلیون و ۶۳۶ هزار تن بوده است که حاکی از رشد عملکرد استخراج است. با معرفی و آغاز به‌کار پیمانکاران عملیات استخراج و باطله‌برداری گروه‌های (الف و ب) سنگان از سال ۹۸، تامین پایدار خوراک کارخانه‌های کنسانتره و گندله تسهیل و تسریع شد. مجتمع سنگ آهن سنگان در سال ۹۸، آگهی فراخوان عملیات بهره‌برداری، استخراج و باطله برداری سنگ‌آهن را در ۲ گروه «الف» (ناحیه مرکزی و بخشی از ناحیه غربی) و «ب»(ناحیه غربی) به فراخوان گذاشت که شامل دو مناقصه عمومی یک مرحله‌ای به همراه ارزیابی کیفی بود. مجتمع معدنی سنگان از مجموعه‌های تحت پوشش سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) است و در جنوب شرقی خراسان رضوی قرار دارد.

تقدیر مدیرعامل فولاد هرمزگان از کارکنان واحد HSE

مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان با حضور در واحد ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست شرکت فولاد هرمزگان، از کارکنان این واحد به مناسبت هفته آتش‌نشانی تقدیر کرد.

به گزارش ماین نیوز، عطاالله معروفخانی با اشاره به حساس بودن عملکرد بخش آتش‌نشانی و واحد ایمنی و بهداشت و محیط زیست، بیان کرد: در شرایط حساس و سخت آب و هوایی بندرعباس به ویژه طی فصل تابستان، واحد ایمنی به ویژه آتش‌نشان‌ها از جان و دل مایه می‌گذارند و از این‌رو قدردان زحمات تک تک همکاران در این واحد هستیم. در پایان این مراسم، مدیرعامل شرکت فولاد هرمزگان از کارکنان واحد ایمنی، بهداشت و محیط‌زیست تقدیر کرد.

رکوردشکنی ماهانه فولاد بافت در شهریور

مدیرعامل مجتمع فولاد بافت گفت: با تولید ۸۰۱۴۰ تن تولید آهن‌اسفنجی در شهریور ماه فولاد بافت رکورد تولید ماهانه خود را در طی ۴۱ ماه از آغاز بهره‌برداری شکست.

به گزارش دنیای معدن، یعقوب حاتمی، امسال را برای مجتمع فولادی بافت سال متفاوتی ارزیابی کرد و اظهار کرد: این شرکت تولید خود را ارتقا داده و در شهریور امسال موفق به ثبت رکورد تازه‌ای شده است.

وی از تولید ۸۰۱۴۰ تن آهن‌اسفنجی در شهریورماه امسال خبر داد و گفت: با تلاش جهادگونه فعالان این بخش، در آخرین ماه تابستان به این میزان از تولید رسیدیم که بیش از ظرفیت اسمی روش پرد است.

حاتمی ادامه داد: این مهم نشان از بلوغ کاری، مسئولیت‌پذیری و کار تیمی بوده و نتیجه آن غرور و سربلندی برای مجتمع فولاد بافت است.. وی با اشاره به اینکه شرکت احیا استیل فولاد بافت در راستای توسعه زنجیره فولاد در مجتمع فولاد بافت اقدام به احداث واحد احیای مستقیم شماره ۲ با تکنولوژی Pered کارخانه احیامستقیم فاز ۲ کرده است، گفت: ظرفیت اسمی این واحد ۸۰۰هزار تن آهن‌اسفنجی در سال است.

مدیر مجتمع فولاد بافت عنوان کرد: قرارداد احداث کارخانه احیا مستقیم فاز ۲، ۲۸ ماهه بوده، پیمانکاری پروژه را به قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص) (موسسه ثارالله) سپردیم، مشاور پروژه نیز شرکت مهندسی مشاور برسو است. حاتمی به میزان پیشرفت فیزیکی پروژه پرداخت و با بیان اینکه این پروژه تا مهرماه امسال، ۷۳.۵ درصد پیشرفت فیزیکی داشته است، گفت: پیش‌بینی می‌شود، بهمن ماه امسال تست سرد کارخانه آغاز شود و در اردیبهشت ماه نیز به تست گرم برسیم، سپس بهره‌برداری کارخانه انجام می‌گیرد. مدیر مجتمع فولاد بافت از ایجاد اشتغال در این کارخانه سخن به میان آورد و خاطرنشان کرد: در این مجتمع هم اکنون ۵۴۰ نفر به‌صورت تمام وقت در فاز اول و بیش از ۶۵۰ نفر از طریق مجری پروژه در اجرای فاز ۲ مشغول به‌کار هستند.

وی اضافه کرد: علاوه بر این، صدها نفر نیز به صورت غیرمستقیم فعالیت می‌کنند.

در نهمین کنفرانس بین‌المللی استیل پرایس مطرح شد

تامین انرژی برای فولاد حیاتی است

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

نهمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس با عنوان فرصت‌ها و تهدیدهای بازار جهانی فولاد و مواد اولیه در شرایط سخت با حضور مدیران، کارشناسان و فعالان عرصه صنعت فولاد کشور برگزارشد.

ایمیدرو، انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران و انجمن سنگ‌آهن ایران به عنوان همکاران این کنفرانس و شرکت‌های فولاد مبارکه، فکور صنعت تهران، شرکت گسترش صنایع و معادن ماهان و مجتمع فولاد غدیر نی‌ریز، شرکت مهندسی بین‌المللی فولاد تکنیک، شرکت صبافولاد خلیج‌فارس معدنی و صنعتی گل‌گهر، شرکت فولاد خوزستان، شرکت توسعه آهن و فولاد گل‌گهر و توسعه فرآوری صنایع و معادن ماهان سیرجان حامیان این رویداد و نمایشگاه جانبی آن به شمار می‌رفتند.

▣ تامین انرژی برای فولاد حیاتی است

رضا محتشمی‌پور، معاون معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: تأمین انرژی برای صنعت فولاد یک مسئله مهم و حیاتی است و هر چند که امسال در تأمین انرژی برای صنعت فولاد با مشکلاتی کمتری مواجه شدیم و شاهد افزایش تولید فولاد بودیم، امیدواریم امسال نیز بتوانیم این مسئله را به خوبی مدیریت کنیم.

وی اظهار کرد: با توجه به اینکه به فصل سرما نزدیک می‌شویم، بدون شک در زمستان با مشکل کمبود گاز به عنوان عامل محدودکننده در فعالیت‌های صنعت فولاد مواجه خواهیم بود.

محتشمی‌پور افزود: در این شرایط سخت با کمک و هم‌فکری یکدیگر باید بتوانیم با اعمال سیاست‌گذاری‌ها و راهکارهای مناسب با عوامل کاهش تولید فولاد در کشور مقابله کنیم.

معاون معادن و فراوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت خاطرنشان کرد: از طریق بازبینی نقاط ضعف می‌توانیم صنعت فولاد را بیش از این پویا کنیم، هرچند که در سیاست‌گذاری زنجیره فولاد، نباید انتظار تامین گاز بیشتری برای این صنعت داشته باشیم.

وی اذعان داشت: طی چند ماه گذشته شاهد نوسان نرخ در صنعت فولاد بودیم که علت آن غیر فعال بودن برخی از معادن آهن در کشور بوده است؛ درصدد فعال‌سازی بیش از پیش این معادن در کشور هستیم.

محتشمی‌پور بر اعمال سیاست‌گذاری مناسب در بخش فولاد کشور تأکید کرد و گفت: هم‌اکنون ۵۰ درصد ظرفیت صنعت فولاد ما بلااستفاده مانده که می‌توانیم با افزایش تقاضا شاهد افزایش رشد تولید در زنجیره فولاد کشور باشیم.

معاون معادن و فراوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت عنوان کرد: در سال گذشته تقاضای فولاد در جهان کاهش یافت و علت آن هم کاهش حوزه ساخت‌وساز مسکن در بعضی از کشورها بود.

وی بیان کرد: هم‌اکنون بازارهای صادراتی ما را برخی از محصولات صنعت فولاد تشکیل می‌دهند چراکه بازار صادراتی فولاد به عنوان یکی از بزرگ‌ترین بازارهای صادراتی غیرقابل چشم‌پوشی است.

محتشمی‌پور در پایان یادآور شد: با توسعه ساخت‌وساز مسکن در کشور چین می‌توانیم در کوتاه‌مدت امیدوار باشیم که صنعت فولاد نیز بتواند با افزایش تقاضا در جهان مواجه شود.

▣ ضرورت تسهیل‌گری دولت برای صادرات

سید ابوتراب فاضل، مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن غدیر گفت: صنعت فولاد کشور برای پایداری صادرات محصولات فولادی باید به تمام زوایای این بخش توجه جدی کند و دولت نیز باید در این راستا بیش از پیش در خصوص صادرات محصولات فولادی تسهیل‌گری کند.

وی اظهار کرد: درحال‌حاضر ایران دهمین فولادساز بزرگ جهان است ولی باید با برنامه‌ریزی مناسب این رتبه را ارتقا بخشیم.

فاضل با بیان اینکه زنجیره تولید فولاد در ایران از مزیت‌های نسبی خوبی برخوردار است، افزود: باید تلاش کنیم در بازارهای صادراتی محصولات فولادی بسترهای دائمی ایجاد کنیم و این مهم نیازمند اعمال سیاست‌گذاری‌های مناسب و برنامه‌ریزی در این بخش است.

مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن غدیر با بیان این که هم‌اکنون نیمی از تقاضای جهانی فولاد به کشور چین اختصاص دارد، خاطرنشان کرد: این در حالی است که ساخت‌وساز املاک و مستغلات در این کشور بین ۴۸ تا ۵۰ درصد کاهش پیدا کرده و این امر بر بازار صنعت فولاد و محصولات فولادی در جهان تاثیر منفی گذاشته است.

وی اذعان داشت: کاهش تقاضا در اروپا به علّت جنگ روسیه و منازعات سیاسی وضعیت نامناسبی را در صنعت فولاد جهان به وجود آورده و از طرفی کاهش نرخ رشد اقتصادی جهان نیز بر توسعه جهانی صنعت فولاد تأثیرگذار بوده است.

فاضل با اشاره به چالش‌های اساسی صنعت فولاد تصریح کرد: سال گذشته ۲ هزار و ۸۰۰میلیارد تومان از بازار سرمایه برای صنعت فولاد تأمین مالی شده که نرخ سود آن ۲۴.۵درصد بوده و این امر باعث نگرانی فعالان صنعت شده است.

وی عنوان کرد: با توجه به این نرخ سود، باید تلاش کنیم که سود بنگاه‌های اقتصادی در صنعت فولاد حداقل به ۳۳ درصد برسد؛ این در حالی است که نرخ تأمین مالی در بسیاری از کشورهای جهان حدود ۲ درصد است.

مدیرعامل هلدینگ توسعه صنایع و معادن غدیر با بیان این که افزایش هزینه‌ها یکی از چالش‌های مهم صنعت فولاد است و نرخ گاز طی چند ماه گذشته ۵ برابر شده است، گفت: این در حالی است که در ۶ ماهه نخست امسال، حقوق دولتی در بخش معادن حدود ۴۰ درصد افزایش یافته و این امر می‌تواند بر عدم پایداری صنعت فولاد تاثیرگذار باشد.

فاضل تاکید کرد: همزمان با افزایش تولید فولاد در کشور، باید به رفع چالش‌های بازارهای صادراتی محصولات فولادی توجه شود، چراکه این بازار و پویایی آن نیازمند یک خط صادراتی پایدار و دائمی است.

▣ احتمال توقف تولید برخی از فولادسازان جهان

محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل فولاد مبارکه در نهمین کنفرانس استیل‌پرایس گفت: در حوزه مواد اولیه، برقراری پیوند مستحکم با تامین‌کنندگان، سرمایه‌گذاری‌های مشترک و گره زدن منافع فعالان زنجیره تولید فولاد کشور به یکدیگر برای کنترل نرخ سنگ‌آهن از اهمیت زیادی برخوردار است.

وی با بیان اینکه در زنجیره فولاد، شاهد توسعه‌ها و پیشرفت‌های خوبی در چند دهه گذشته بوده‌ایم، اظهار کرد: امروز نگاه ما نسبت به زنجیره فولاد و مواد اولیه آن نگاه پایداری است.

وی در ادامه افزود: اگر امروز نگاه پایداری بر زنجیره فولاد حاکم نشود، متاسفانه در آینده‌ای نه‌چندان دور باید شاهد اتفاقات نامیمونی در این حوزه باشیم؛ با وجود رکود در بازارهای جهانی فولاد(بالغ بر ۵۰۰ میلیون تن ظرفیت استفاده نشده)، نزدیک به ۸۰ درصد از ظرفیت‌های تولید فولاد در جهان مشغول به کار است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با مقایسه بازار جهانی فولاد و بازار فولاد کشورمان خاطرنشان کرد: رکود بازار جهانی فولاد با توجه به اتفاقات ۸ ماه گذشته، شاهد افت تولید حدود ۵ درصدی فولاد نسبت به مدت مشابه سال گذشته در جهان بوده‌ایم و پیش‌بینی می‌شود تا پایان امسال میلادی، نسبت به ۲ سال گذشته، شاهد افت تولید فولاد در عرصه بین‌الملل و جهانی باشیم.

وی اذعان داشت: با وجود رکود در بازار جهانی فولاد، براساس آمار، از بین ۱۰ فولادساز برتر جهان، ایران و هند بیش از ۷ درصد رشد تولید داشته‌اند و این در حالی است که ظرفیت‌های جدیدی را طی ماه‌ها و سال‌های آتی به تدریج در جریان تولید قرار خواهند داد.

طیب‌نیا تصریح کرد: بازیگران اصلی در حوزه تولید فولاد جهان با کاهش ۴ تا ۵ درصدی میزان تولید مواجه بوده‌اند و در این میان میزان تولید فولاد در کشور ترکیه ۹ درصد کاهش یافته است؛ با توجه به بحران انرژی در اروپا، کاهش نرخ جهانی فولاد و اتفاقات تکنولوژیک، در آینده نزدیک رقابت‌ها در عرصه جهانی تولید فولاد تشدید خواهد شد. وی با اشاره به تغییر رویکرد تعدادی از فولادسازان جهان برای تولید آهن‌اسفنجی و فولاد به روش احیا مستقیم گفت: طی یک سال گذشته، نرخ سنگ آهن از ۲۵۰ دلار به ۹۵ دلار و نرخ تختال و فولاد نیز از ۸۵۰ دلار به ۴۵۰ دلار کاهش پیدا کرده و پیامد این کاهش قیمت‌ها، توقف برخی از خطوط تولید خواهد بود که به دلیل عدم رقابت‌پذیری، تعدادی از فولادسازان جهان در صورت تداوم این وضعیت امکان ادامه فعالیت نخواهند داشت.

▣ وجود ۱۶میلیون تن ظرفیت بلااستفاده در بخش تولید فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با اشاره به تفاوت زنجیره فولاد با دیگر زنجیره‌های فلزات بیان کرد: زنجیره فولاد زنجیره پیچیده‌تری است و نوسانات این زنجیره بسیار بیشتر از سایر زنجیره‌هاست؛ طی یکسال گذشته میزان تولید آلومینیوم در کشور ۲۰ درصد کاهش یافته و در حوزه تولید مس نیز شاهد کاهش ۱۰ درصدی در کشور بوده‌ایم و میزان کاهش تولید طلا نیز ۶ درصد بوده است.

وی ادامه داد: این در حالی است که طی یک سال گذشته در زنجیره فولاد کشور، شاهد کاهش ۶۰ درصدی تولید سنگ‌آهن و کاهش ۵۰ درصدی محصول نهایی فولاد هستیم؛ با وجود نزدیک بودن میزان تولید فولاد با آمارهای جهانی در سال‌های گذشته، امروز بالغ بر ۱۶ میلیون تن (بیش از ۴۰ درصد) ظرفیت بلااستفاده تولید فولاد در کشور داریم که امکان بهره‌برداری آن وجود دارد؛ این شرایط سختی است که در زنجیره فولاد با آن مواجه هستیم و باید با نگاه پایداری در زنجیره فولاد برای رفع این معضلات چاره‌اندیشی کنیم.

▣ کاهش ۲۰ درصدی قیمت‌ها در زنجیره فولاد ایران

طیب‌نیا با اشاره به کاهش ۲۰درصدی قیمت‌ها در زنجیره فولاد ایران تاکید کرد: نرخ سنگ‌آهن و تختال در کشورمان حدود ۲۲درصد کاهش یافته است؛ نرخ آهن‌اسفنجی حدود ۲۰درصد و نرخ کنسانتره نیز ۱۴درصد کاهش پیدا کرده است.

وی با اشاره به روند نزولی تولید فولاد در کشور عنوان کرد: برای تولید هر تن فولاد نیازمند ۲۰۰ دلار سرمایه‌گذاری هستیم اما برای تولید هر تن آهن اسفنجی تنها به ۸۰ دلار و برای تولید هر تن کنتسانتره و گندله آهن فقط به ۳۵ دلار سرمایه‌گذاری نیاز است؛ بنابراین عمده سودآوری در نیمه اول زنجیره تولید فولاد است.

▣ زیان‌آوری در نیمه دوم زنجیره تولید فولاد در کشور

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با ابراز تاسف نسبت به زیان‌آوری در نیمه دوم زنجیره تولید فولاد در کشور اضافه کرد: این زیان‌آوری در تولید ورق گالوانیزه بسیار مشهود است و این در حالی است که طی سنوات گذشته به اشتباه عمده سرمایه‌گذاری زنجیره تولید فولاد کشور، در بخش فولادسازی صورت گرفته است.

وی با بیان اینکه هدف‌گذاری زنجیره تولید فولاد کشور باید صادرات محصول نهایی باشد، ابرازکرد: درحال‌حاضر فولاد سومین رتبه صادرات کشور را از آن خود کرده اما همین میزان شاید کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت ما برای صادرات است که باید در این خصوص نیز چاره‌اندیشی شود.

طیب‌نیا تصریح کرد: با افزایش ۲۰ میلیون تنی ظرفیت تولید فولاد در ۳ سال آینده باید برنامه‌ریزی جدی برای صادرات فولاد داشته باشیم؛ رقابت‌پذیری کشورمان در حوزه فولاد به شدت پایین است. وی با اشاره به چالش‌های زنجیره تولید فولاد در کشور اظهار کرد: در حوزه‌های سیاست‌گذاری و ساختاری با مسائل زیادی در زنجیره تولید فولاد کشور مواجه هستیم؛ تأمین مواد اولیه، انرژی، زیرساخت، پایداری محیط‌زیست و محصولات کیفی نیز از دیگر چالش‌های مهم در این زنجیره است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه گفت: صنعت فولاد با دیگر صنایع فلزی همچون مس و آلومینیوم که نیاز به مواد اولیه گسترده‌ای ندارند، بسیار متفاوت است؛ در صنعت فولاد با زنجیره گسترده‌ای از مواد معدنی و فراوری مواجه هستیم به‌گونه‌ای که بالغ بر صدها صنعت و هزاران شرکت بالادست کارخانجات فولادی مشغول به فعالیت هستند. وی با بیان اینکه صنعت فولاد پیشران و موتورمحرکه اقتصاد ملی است، افزود: زنجیره فولاد از پیچیدگی زیادی برخوردار است، به عنوان مثال سنگ‌آهن و زغال‌سنگ دارای کیفیت‌های خاص و متفاوتی هستند که در معادن مختلف داری شرایط مختلفی هستند و فولادسازان نمی‌توانند هر سنگ‌آهنی را استفاده کنند که از این بابت محدودیت وجود دارد.

وی با بیان اینکه مدیریت زنجیره فولاد شامل فراوری و تولید مواد اولیه، خرید و تدارکات لجستیک است، اذعان داشت: کشورمان نیازمند مدیریت مؤثر، سریع‌تر، کیفی‌تر و اقتصادی‌تر در زنجیره فولاد است؛ هزینه ۱۲ دلاری حمل هر تن سنگ‌آهن از معادن داخلی به مراکز تولید فولاد در ایران نسبت به هزینه ۵ دلاری حمل هر تن سنگ‌آهن از یک قاره به قاره دیگر غیر منطقی است.

▣ چالشی جدی در زنجیره تولید فولاد

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه درخصوص چالش‌های مواد اولیه در زنجیره تولید فولاد کشور ادامه داد: در برخی موارد به دلیل عدم وجود واگن و فقدان جاده‌های مناسب جهت حمل سنگ‌آهن با مشکلات زیادی مواجه هستیم؛ فولاد مبارکه بعد از سرمایه‌گذاری در سنگان جهت تامین نیاز به مواد اولیه، درحال‌حاضر متحمل هزینه ۲۵ دلاری به ازای حمل هر تن سنگ‌آهن از سنگان است، حال سؤال اینجاست که با چنین شرایطی چگونه می‌توانیم در بازارهای جهانی فولاد رقابت کنیم؟

وی با اشاره به عدم وجود شرایط لازم در ایران برای رقابت با دیگر فولادسازان جهان تأکید کرد: شرایط به‌گونه‌ای رقم نخورده که شرکت فولاد مبارکه بتواند تمامی نیاز خود به مواد اولیه را از معادن چادرملو و یزد تامین کند و مجبور به سرمایه‌گذاری در سنگان شده است؛ نرخ هر تن سنگ‌آهن با هزینه حمل آن در بازارهای به ۱۰۰دلار می‌رسد که تامین آن از طریق واردات نیز برای کشور صرفه اقتصادی ندارد.

▣ ضرورت رعایت اهلیت در واگذاری معادن کشور

طیب‌نیا با انتقاد به شیوه واگذاری معادن در کشور بیان کرد: خصوصی‌سازی معادن کشور (که از بیش از یک دهه قبل آغاز شده بود و زنجیره فولاد را ناهمگون کرد) و واگذاری معادن که همه با شعار عدالت، بهره‌وری و کارآمدی بیشتر صورت گرفته، نتیجه مطلوبی نداشته است.

وی با تاکید بر ضرورت رعایت اهلیت در واگذاری معادن کشور اذعان کرد: همان‌طور که وزیر محترم صمت اخیرا در مصاحبه‌ای اشاره کردند، در واگذاری‌های جدید معادن، عامل اهلیّت رعایت می‌شود که این امر جای امیدواری دارد اما همچنان مشکل جدی در این حوزه دارد چراکه مبنای واگذاری نرخ مزایده است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه عنوان کرد: در حوزه مواد اولیه، برقراری پیوند مستحکم با تأمین‌کنندگان، سرمایه‌گذاری‌های مشترک و گره زدن منافع فعالان زنجیره تولید فولاد کشور به یکدیگر برای کنترل نرخ سنگ‌آهن از اهمیت زیادی برخوردار است. وی با بیان اینکه فعالیت در حوزه فراوری سنگ‌آهن‌های کم‌عیار و هماتیت برعهده بخش معدنی کشور است، نه فولادساز تصریح کرد: متاسفانه هرچه پیش می‌رویم شاهد کاهش کیفیت سنگ‌آهن، ذخایر کیفی و Fe و افزایش میزان گوگرد هستیم.

▣ مواجهه با انتظارات متضاد در زنجیره تولید فولاد کشور

طیب‌نیا با بیان اینکه زنجیره تولید فولاد کشور نیازمند یک نگاه ویژه است، ادامه داد: درحال‌حاضر سهامداران و ذی‌نفعان این زنجیره، ذی‌نفعانی با انتظارات متفاوت و سود حداکثری هستند؛ دولت نیز از این زنجیره انتظار سرمایه‌گذاری در حوزه‌های زیرساختی، حمل‌ونقل و انرژی دارد و معادن نیز به این زنجیره نگاه دیگری دارند.

وی با بیان این که جامعه از زنجیره تولید فولاد کشور انتظار اشتغالزایی و توسعه دارد، افزود: تامین‌کنندگان زنجیره تولید فولاد انتظارات دیگری از این زنجیره دارند و فعالان حوزه محیط‌زیست و اقتصادکلان نیز انتظارات ویژه خود را دارند؛ بنابراین ما با انتظارات متضادی در زنجیره تولید فولاد کشور مواجه هستیم و برای رفع این چالش باید فکر اساسی کنیم.

▣ یک کل منسجم باشیم

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه وظیفه ما حرکت به سمت بهره‌وری بیشتر است، متذکر شد: اگر به منافع تمامی بازیگران زیست‌بوم صنعت فولاد و زنجیره ارزش آن توجه کردیم، خواهیم توانست مشکلات این حوزه را با کمک یکدیگر حل کنیم؛ اگر از منظر پایداری و نگاه ملی به چالش‌های زنجیره فولاد نگاه کنیم، می‌توانیم موانع صنعت فولاد کشور را پشت‌سر بگذاریم.

وی با بیان اینکه تنها ۳ فولادساز در کشور سالیانه بیش از ۲ میلیون تن تولید دارند، یادآور شد: صنایع متعددی در زنجیره تولید فولاد در حال فعالیت هستند و به جای اینکه در صنایع معدنی کشور یک جمع متکثر باشیم، باید یک کل منسجم و یک مجموعه برای تولید ۴۰میلیون تن فولاد باشیم.

▣ وجود معادن و انرژی مزیت کشور ماست

طیب‌نیا بیان کرد: از منظر بازار باید تابع قواعد بین‌المللی باشیم اما از منظر پایین‌دست می‌توانیم کار کنیم چراکه مزیت کشور ما در دارا بودن معادن و انرژی است؛ بنابراین ما می‌توانیم در پایین‌دست یک کل منسجم باشیم. متاسفانه طی دهه‌های اخیر دچار بخشی‌نگری و نگاه جزیره‌ای در کشورمان شده‌ایم.

وی با بیان اینکه فرهنگ ایرانی فرهنگ تک‌روی نبوده است، تأکید کرد: طی دهه‌های گذشته نگاه فرابخشی در کشور کمرنگ شده و این به ضرر توسعه کشور است؛ هرکجا نگاه فرابخشی داشته‌ایم موفق بوده‌ایم که مصداق بارز آن در دفاع مقدس و جنگ تحمیلی بود، به طوری که فرماندهان نظامی نگاه بخشی نداشتند و همه به فکر حفظ مرزهای کشور بودند.

▣ هرکجا نگاه ملی و فرابخشی داشتیم، موفق بوده‌یم

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان این که هرکجا نگاه ملی داشتیم و در کنار یکدیگر بودیم، مشکلاتمان حل شد، خاطرنشان کرد: نگاه بخشی، منطقه‌گرایی، لابی‌گری و سهم‌خواهی در بخش‌های مختلف کشور آسیب‌زاست و در صنعت فولاد نیز یک آفت بزرگ محسوب می‌شود.

وی ادامه داد: وقتی محصولی در فولاد مبارکه به تولید می‌رسد، در تمام نقاط کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد و نمی‌توانیم بگوییم محصول یک صنعت یا معدن منحصر به یک شهر یا یک استان خاص است؛ نگاه ملی داشتن یعنی ذخایر آبی یک منطقه، منحصربه آن منطقه نیست و باید نیاز دیگر نقاط کشور را تأمین کند و اگر این نگاه را نداشته باشیم، از «شیخ‌بهایی‌ها» به «سلطان‌حسین‌ها» می‌رسیم.

طیب‌نیا با بیان این که باید برای ما مهم باشد که آیندگان راجع به ما چه خواهند گفت، اظهار کرد: وقتی سرمایه‌های ملی را به زنجیره تولید فولاد آورده‌ایم، باید سود آن به ذینفعان برسد؛ ما می‌توانیم زنجیره تولید فولاد را به‌عنوان یک صنعت مادر فعال نگهداریم چراکه به دلیل پیچیدگی و گستردگی زنجیره فولاد است که کشورهای مختلف دنیا با وجود وقوع هرگونه اتفاق، این زنجیره را حفظ می‌کنند.

وی اضافه کرد: ما می‌توانیم در سیاست‌گذاری‌های زنجیره تولید فولاد کشور نگاه فرابخشی و ملی داشته باشیم و این زنجیره را بازسازی کنیم و اذغام‌های عمودی و افقی، اتحادهای استراتژیک را در این زنجیره به یکدیگر پیوند بزنیم؛ نگاه ما در مدیریت مؤثر زنجیره تولید فولاد باید درون‌گرا باشد چراکه مزیت ما درونی است اما در حوزه بازار باید برون‌گرا باشیم و به سمت محصولات جدید و کیفی برویم.

بازار کربن بدون تکلیف ماند

گروه معدن: گروه صنعت بازارهای کربن و انجمن بین‌المللی تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای، پیشنهادات مطرح شده مبنی بر تعلیق موقت سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا را به دلیل بحران نرخ انرژی رد کرد. به گزارش فلزات آنلاین، اظهارات در مورد تعلیق موقت سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا در پی گفته‌های اخیر وزیر آب و هوا و محیط زیست لهستان مبنی بر تعلیق بازار کربن اتحادیه اروپا تا زمان اصلاح آن صورت گرفت. انجمن بین‌المللی تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای مستقر در ژنو سوئیس اعلام کرد که هیچ مبنای قانونی برای تعلیق سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا وجود ندارد. این بدین معنی است که باید از طریق عزم مشترک کشورهای عضو اتحادیه اروپا و قانون گذاران، اصلاحیه دستورالعمل سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای ارائه و درباره آن تصمیم‌گیری شود.

جولیا میچالاک، رئیس سیاست انجمن بین‌المللی تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا عنوان کرد که با توجه به اینکه دستورالعمل‌های مصوب در قالب ۲۷ قانون ملی در این اتحادیه ترجمه شده است، هرگونه تغییری باید ابتدا در سطح اتحادیه اروپا انجام شود و سپس توسط کشورهای عضو به اجرا درآید. همچنین هرگونه تغییر در این دستورالعمل‌ها باید در چارچوب یک فرآیند منظم تصمیم‌گیری مشترک توسط کمیسیون اروپا و پارلمان اروپا انجام شود. میچالاک در روز ۲۳ ماه اوت بیان کرد که بسته به اراده سیاسی برای رسیدن به توافق، این کار ممکن است حدود یک تا سه سال به طول بینجامد. بنابراین، بازه زمانی مورد نیاز برای چنین اقدام قانونی نمی‌تواند منجر به کاهش فوری هزینه‌ها و نرخ انرژی در سراسر اروپا شود؛ حتی اگر از حمایت سیاسی کافی برای تصویب آن برخوردار باشد.

وی در ادامه افزود که تعهد قانونی شرکت‌ها برای سهمیه سالانه مطابق با قوانین انتشار گاز دی اکسید کربن تایید شده خود نیز باید برداشته یا تعلیق شود و کشورهای عضو باید قوانین ملی خود را بر این اساس اصلاح کنند. میچالاک عنوان کرد که در معاهدات اتحادیه اروپا هیچ بند تعلیق قانونی کلی که به سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا اجازه تعلیق و اجرا شدن را بدهد، وجود ندارد. به علاوه در هیچ بندی به اجازه انصراف از سهمیه‌های کربن اشاره نشده است. وی در ادامه تصریح کرد که علاوه‌براین، در شرایط سیاسی کنونی، تصور اینکه اتحادیه اروپا از قوانین آب و هوایی خود عقب‌نشینی کند، دشوار است. از سوی دیگر، آنچه در استراتژی و طرح اتحادیه اروپا با نام «REpowerEU» که برای حذف وابستگی به گاز روسیه تا قبل از سال ۲۰۳۰ است می‌بینیم، هدف روشنی برای تسریع در استفاده از انرژی‌های تجدیدپذیر و تلاش برای کربن‌زدایی ارائه شده است تا اتحادیه اروپا بتواند بی‌نیاز از واردات انرژی از روسیه شود.

لهستان خواستار اعمال تعلیق

پارلمان لهستان در ماه دسامبر سال ۲۰۲۱، قطع‌نامه‌ای را تصویب کرد که خواستار تعلیق سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا شد. آنا مسکوا وزیر آب و هوا و محیط‌زیست این کشور در اوایل ماه آگوست نیز همین درخواست‌ها را تکرار کرد.

افزایش نرخ کربن، نرخ بسیار بالای برق در سراسر اروپا در بحبوحه افزایش نرخ زغال‌سنگ و گاز طبیعی در سال ۲۰۲۲ را به دنبال داشته است. قیمت سهمیه کربن اتحادیه اروپا در روز ۱۹ ماه اوت به بالاترین حد خود یعنی ۹۸.۴۲ یورو در هر تن معادل دی‌اکسید کربن (۹۷.۷۲ دلار در هر تن) رسید. بر اساس ارزیابی شاخص «Platts» که توسط موسسه ارائه‌دهنده اطلاعات انرژی «S&P Global Commodity Insights» ارائه شده است، میانگین قیمت‌ها که ۵۳.۵۲ یورو در هر تن معادل دی‌اکسیدکربن در سال ۲۰۲۱ بود، تقریبا دو برابر افزایش داشته است. قیمت‌ها از آن زمان به بعد در پایان ۲۵ ماه آگوست، به ۸۸.۵۶ یورو در هر تن معادل دی‌اکسید کربن کاهش یافت. همچنین ذخایر گاز در اروپا در سال ۲۰۲۱ محدود شده بود که همین امر باعث افزایش قیمت‌ها شد. به علاوه، نگرانی‌های عرضه گاز با تهاجم روسیه به اوکراین در ماه فوریه سال ۲۰۲۲ تشدید شد که این موضوع امنیت عرضه و تامین گاز برای شرکت‌های صنعتی و مصرف خانگی در اروپا را تهدید کرد. همچنین بحران نرخ انرژی نرخ زغال‌سنگ و برق را به بالاترین حد خود در سال ۲۰۲۲ رساند و هزینه‌ها را برای صنایع انرژی بر اروپا و به ویژه کشورهای وابسته به زغال‌سنگ بالا برد. داده‌های دریافتی از آژانس محیط‌زیست اروپا نشان می‌دهد که شدت انتشار گازهای گلخانه‌ای ناشی از تولید برق اروپا در سال ۲۰۲۰ به طور متوسط ۲۲۹ گرم دی اکسید کربن در هر کیلووات ساعت بوده است. با توجه به نرخ ۹۰ یورو در هر تن معادل دی اکسید کربن برای سهمیه کربن اتحادیه اروپا، می‌توان اذعان کرد که از هر مگاوات ساعت برق به صورت عمده‌فروشی، حدود ۲۰.۶۱ یورو آن مربوط به هزینه کربن است. با فرض اینکه یک نیروگاه گازسوز حدود ۳۵۰ گرم دی اکسید کربن در هر کیلووات ساعت منتشر می‌کند، بخش کربن در نرخ عمده‌فروشی به ۳۱.۵۰ یورو در مگاوات ساعت افزایش می‌یابد.

تمرکز بر سوخت‌های فسیلی

اندیشکده انرژی «Ember» مستقر در بریتانیا تایید کرد که تعلیق سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا در برنامه آنها نیست. چارلز مور، سرپرست برنامه اروپایی این اندیشکده می‌گوید اتکای اروپا به سوخت‌های فسیلی برای تامین انرژی و نه نرخ کربن، عمده‌ترین دلیلی است که هزینه‌های انرژی اروپا را بسیار بالا برده است.

وی در روز ۲۴ ماه اوت بیان کرد که در زمان خشکسالی و سیل بی‌سابقه، تعلیق بازار کربن و پیام بین‌المللی که بیان می‌کند می‌تواند انجام اقدامات اقلیمی جهانی را از مسیر خود خارج کند، به شدت بر مصرف‌کنندگان تاثیر می‌گذارد. وی همچنین افزود که دولت‌ها در حال حاضر ابزارهایی برای ارائه حمایت هدفمند از مصرف‌کنندگان انرژی دارند و باید تلاش‌های سیاسی خود را جهت تسریع استفاده از انرژی تجدیدپذیر به جای سوخت‌های فسیلی متمرکز کنند تا یک بار برای همیشه به اتکای اقتصاد اروپا بر سوخت‌های فسیلی پایان دهند.

مکانیزم مهار هزینه

قانون سیستم تجارت انتشار گازهای گلخانه‌ای اتحادیه اروپا که در حال حاضر بین کشورهای عضو و پارلمان آن در حال بررسی است، شامل اصلاحات پیشنهادی برای ماده ۲۹ الف است که در آن مکانیزمی برای به ثبات رساندن قیمت‌ها در صورت افزایش بیش از حد و مداوم طراحی شده است.

این قانون در صورتی اجرایی می‌شود که در یک دوره ۶ ماهه متوالی، میانگین نرخ سهمیه اتحادیه اروپا در رابطه با انتشار گازهای گلخانه‌ای بیش از سه برابر میانگین آنها در دو سال گذشته برسد. اگر این مکانیسم فعال شود، می‌تواند با قیمت‌های بالا از طریق گزینه‌های مختلفی چون ارائه حجم معاملات و حراجی‌های بازار آتی برای افزایش عرضه در یک دوره کوتاه‌مدت مقابله کند. هرچند که این مکانیسم تاکنون فعال نشده است.

به علاوه تا سال ۲۰۲۲، موارد مطرح شده در این مکانیسم مبهم باقی مانده بود. هرچند پیشنهادهایی برای شفاف‌تر کردن حد و و مرز ماده ۲۹ الف که در قالب رساندن میزان این حد و مرز به دو برابر میانگین دو سال قبل به جای سه برابر نرخ و همچنین توجه بیشتر به تغییرات قیمت‌ها ارائه شده است اما تصویب آنها همچنان در دست بررسی است.

طبق شاخص «Platts» موسسه آنالیتیکس، اگرچه تعلیق کل بازار کربن به طور گسترده مورد حمایت قرار نمی‌گیرد اما ایجاد اصلاحات در ماده ۲۹ الف می‌تواند راهی قابل اجرا برای مقابله با قیمت‌های بیش از حد کربن در آینده باشد؛ در صورتی که این اصلاحات به قانون تبدیل شوند.

این موسسه در روز ۲۳ ماه اوت ۲۰۲۲ اعلام کرد که از دیدگاه ما، ایجاد اطلاحات در این حد و مرزها می‌تواند به مدیریت نوسانات قابل توجه در نرخ سهمیه اتحادیه اروپا در رابطه با انتشار گازهای گلخانه‌ای در بلندمدت کمک کند.

در نهایت در صورتی که نرخ سهمیه اتحادیه اروپا در رابطه با انتشار گازهای گلخانه‌ای به ایجاد یک سقف جدید نزدیک‌تر شود، احتمالا روند نزولی بازار با شیب بیشتری افزایش می‌یابد.

ضرورت ایجاد پنجره واحد سرمایه‌گذاری در بخش معدن

عکس: روزگار معدن

گروه معدن

سرپرست معاونت امور اقتصادی استانداری خراسان شمالی گفت: ایجاد پنجره واحد بخش معدن برای معرفی ظرفیت‌های استان و سرمایه‌گذاری بهتر در استان ضروری است.

به گزارش ایرنا، ناصر فخر موحدی در نشست مشترک فعالان بخش خصوصی و دولتی در حوزه معادن خراسان شمالی اظهار کرد: مشکل اصلی بخش معدن نبود پنجره واحد است که با ایجاد آن رونق در اشتغالزایی، جذب سرمایه‌گذاری و بهبود وضعیت معدنی معادن در استان ایجاد خواهد شد.

وی تصریح کرد: پنجره واحد می‌تواند زیر مجموعه خانه معدن و خانه صنعت و معدن باشد.

سرپرست معاونت امور اقتصادی استانداری خراسان شمالی با بیان اینکه مسائل و مشکلات حوزه معادن استان باید در بخش‌های مختلف ازجمله قوانین، دستورالعمل‌ها و چالش‌ها باید شناسایی شود افزود: باید برای توسعه و رشد اقتصادی استان از ظرفیت بخش خصوصی استفاده کرد که در این راستا باید به دنبال حل مشکلات آنان باشیم.

سعید پورآبادی، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان شمالی نیز در ادامه این نشست گفت: این جلسه با هدف بررسی مسائل و مشکلات حوزه معدن کاران استان ازجمله رکود اقتصادی معادن استان و نحوه دریافت حقوق دولتی برگزار شد.

وی افزود: متاسفانه معدنکاران استان با مسائل و مشکلات مختلفی دست و پنجه‌نرم می‌کنند که باعث تعطیلی معادن نیز شده است.

نبود زیرساخت مهم‌ترین مشکل معدن

علی‌اصغر شادمانی، رئیس خانه معدن خراسان شمالی نیز در این نشست ادامه داد: فعالیت در حوزه معدن به سرمایه‌گذاری سنگین نیاز دارد و همچنین زمان‌بر است که باید توجه بیشتری به فعالان این بخش شود.

وی افزود: نبود زیرساخت‌های حمل‌ونقل مهم‌ترین مشکل حوزه معدن است چراکه معدن کاران باید محصول را برای فراوری به سایر استان‌ها حمل کنند که این مستلزم هزینه زیادی است.

وی، نبود حمل‌ونقل ریلی را مهم‌ترین چالش در حوزه فعالیت معدنی دانست و افزود: ماشین‌آلات در این حوزه بسیار فرسوده است که باید به‌روزرسانی شود.

رئیس خانه معدن خراسان شمالی نبود ماشین‌آلات را یکی دیگر از مشکلات معدن کاران استان دانست و تصریح کرد: ماشین‌آلات وارداتی به معادن با ظرفیت‌های بالا اختصاص می‌یابد در حالی که معدن کاران استان در مقیاس‌های کوچک فعالیت می‌کنند.

وی بیان کرد: معدنکاران استان از بیل مکانیکی و سایر ماشین‌آلات محروم هستند که در این حوزه بیشتر از ماشین‌آلات اجاره‌ای استفاده می‌کنند که هزینه‌های بالایی تحمیل خواهد شد.

براساس آمارهای رسمی سالانه پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسان شمالی استخراج می‌شود که بیشتر این مواد خام‌فروشی می‌شود و کارشناسان معتقدند که حذف این گروه اقتصادی در استان نگاه ویژه را می‌طلبد.

۶۸ ماده معدنی در کشور شناسایی شده است که ۲۸ مورد آن در خراسان شمالی نیز یافت می‌شود؛ استانی که با توجه به گستره و جمعیت کمتر آن در مقایسه با سایر استان‌های کشور باید از نظر درصد بهره‌مندی از مواد معدنی در جایگاه بالایی قرار داشته باشد.

با وجود این منابع زیرزمینی سالانه فقط پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تن ماده معدنی از معادن خراسان شمالی استخراج می‌شود و از ۲۵۰معدن ثبت شده، کمتر از نیمی از آنها فعال و مابقی غیرفعال است.

این استان سرزمینی از کانی‌های مرمریت، بوکسیت، باریت، مرمر، کلسیت، هماتیت، روی و سرب است که سنگ مرمریت عمده این ثروت خفته را تشکیل می‌دهد و به عقیده کارشناسان با سرمایه‌گذاری اندک می‌توان این معادن را فعال و فرآوری کرد و تنها کافیست تا سرمایه‌گذارانی را جذب کرد و با خرید چند دستگاه سنگبری به حاشیه سود بهتری دست یافت.

خراسان شمالی در شمال شرق کشور واقع است و این پهنه دارای ۲۵۰ معدن است که نیمی از این معادن غیرفعال و میزان سرمایه‌گذاری توسط معدنکاران استان یک هزار و ۳۴۰ میلیارد ریال است.

ضرورت رفع مشکل تخصیص زمین به نمایشگاه سنگ محلات

مدیر اجرایی نمایشگاه دائمی بین‌المللی سنگ محلات خواستار رفع مشکل تخصیص زمین به این سایت نمایشگاهی شد.

به گزارش ایسنا، محمد حلاجیان در جلسه کارگروه توسعه صادرات استان مرکزی گفت: سایت نمایشگاه سنگ نیمور محلات دومین سایت نمایشگاهی کشور است که با سرمایه‌گذاری بالغ بر ۲۵۰ میلیارد تومان افتتاح شد و در فاز نخست در زمین ۱۵ هکتاری احداث شد و به پیشرفت ۸۰درصدی رسیده است.

وی بیان کرد: این نمایشگاه برای پنجمین سال متولی برگزاری بزرگ‌ترین نمایشگاه سنگ تزئینی کشور شده است و امسال نیز با ۳۰ درصد رشد نسبت به سال گذشته در فضایی به مساحت ۹۰ هزار مترمربع ۱۹ مهرماه آغاز به کار می‌کند، این نمایشگاه ۳۲ هزار هکتار فضای خالص نمایشگاهی دارد و بعد از نمایشگاه ساختمان کشور، رتبه دوم را به لحاظ وسعت دارد. حلاجیان با بیان اینکه

از نظر فضای واگذار شده رتبه ششم را پس از نمایشگاه ورونا ایتالیا، چین، ازمیر ترکیه، برزیل و هند، از نظر تنوع کامل زنجیره تامین و ارزش صنعت سنگ نمایشگاه سنگ محلات دارد، گفت: سال گذشته ۲۱هزار تن سنگ، از ۳۵۰ معدن از بیش از ۲۰ استان کشور در نمایشگاه حضور داشت.

متاسفانه با وجود ذخایر ویژه، کمتر از ۰.۵ درصد صادرات جهان متعلق به ایران است.

وی افزود: امسال ۳۲ هزار تن سنگ از ۵۰۰ معدن و بیش از ۲۹ استان کشور در نمایشگاه حضور خواهند داشت، سال گذشته میزبان ۵ سفیر بودیم و تجار خارجی بسیاری حضور داشتند و امسال نیز سفرا دعوت شده‌اند، پنجمین میز تخصصی سنگ کشور و ۱۶ دوره آموزشی در نمایشگاه برگزار می‌شود، اما متاسفانه به دلیل برخی تبلیغات سوء، برخی تجار اعلام کرده‌اند که در نمایشگاه حاضر نخواهند شد و در این راستا نگرانی‌هایی وجود دارد.

حلاجیان اضافه کرد: امسال ۲ شرکت واردات ماشین‌آلات در حوزه استخراج سنگ از معدن از ترکیه در نمایشگاه حضور خواهند داشت و امیدواریم روند حضور شرکت‌ها در نمایشگاه تسهیل شود و لازم است که ترخیص بار شرکت و دیگر شرکت‌ها از گمرکات تسریع شود. وی گفت: در فاز اول با سرمایه‌گذاری بخش خصوصی فضایی به عنوان نمایشگاه آماده شده است، اما برای طرح توسعه آن مشکلاتی وجود دارد و اختصاص ۱۵ هکتار دوم به نمایشگاه در هاله‌ای از ابهام قرار دارد، امسال ظرفیت نمایشگاه ۱۰۰ درصد پر است و اگر مسئله زمین حل نشود ممکن است در سال آینده با مشکل روبه‌رو باشیم.

مدیر اجرایی نمایشگاه بین‌المللی سنگ محلات گفت: پایانه صادراتی سنگ به نمایشگاه واگذار شده است، ۳۰میلیارد تومان هزینه و تجهیزات و جرثقیل مورد نیاز فراهم شده است و قطعا رقم صادرات سنگ را افزایش خواهیم داد و اگر واگذاری زمین انجام گیرد می‌توانیم به موضوع صادرات سنگ بریده ورود کنیم و تمرکزی از تجمیع سنگ‌های تزئینی کشور در پایانه ایجاد خواهیم کرد تا تجار به راحتی بتوانند در محل حاضر شوند.

تولید روزانه ۳۷۰۰ تن سیمان در «سیمان اردستان»

مدیر کارخانه سیمان اردستان گفت: کارخانه سیمان اردستان در طول شبانه‌روز حدود ۳۵۰۰ تن کلینکر و ۳۷۰۰ تن سیمان تولید می‌کند.

حمیدرضا چیت ساز در گفت‌وگو با ایسنا اظهار کرد: یکی از اهداف اصلی تاسیس کارخانه سیمان اردستان کمک به توسعه اقتصادی شهرستان، آبادانی، معیشت و ایجاد اشتغال برای خود منطقه بوده است.

از ابتدای تاسیس این مجموعه، موضوع رفاهیات نیروی‌های کارخانه در دستور کار بوده است و مدیران کارخانه در طول سال خدمات و پاداش‌هایی که در قانون نیست را در جهت تکریم نیروهای خود برای آنها در نظر می‌گیرند.

وی درباره تجمع کارگران کارخانه سیمان در اعتراض به حق بیمه اضافه سخت و زیان‌آور، افزود: پرداخت حق بیمه اضافه سخت و زیان‌آور همان‌گونه که در قانون مشخص شده، یکسری مراحل و روال قانونی دارد که هر مقدار سهم کارخانه باشد از آن استقبال می‌کنیم، زیرا معتقدیم موضوع بیمه سخت و زیان آور حق قانونی کارگر است و هیچ قصدی برای از بین بردن آن وجود ندارد.

مدیر کارخانه سیمان اردستان با بیان اینکه تاکنون هیچ نیروی کارخانه سیمان اردستان درخواست کتبی خود مبنی بر دریافت حق بیمه اضافه سخت و زیان آور را نداده است، تصریح کرد: وضعیت اقتصادی کشور باعث شده فروش کارخانه به شدت کاهش پیدا کند، ولی تمام تلاش مدیران کارخانه این است که حق نیروهای کارخانه در بخش‌های مختلف ضایع نشود.

چیت ساز گفت: درحال‌حاضر حدود ۳۵۰ نفر به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم در چهار شیفت کارخانه سیمان اردستان مشغول کار هستند و نیروهای این کارخانه ماهانه به‌صورت میانگین حدود ۴۰ تا ۵۰ ساعت حق اضافه کاری دریافت می‌کنند.

وی با بیان اینکه کارخانه سیمان اردستان یکی از قطب‌های تولید سیمان کشور است، خاطرنشان کرد:

کارخانه سیمان اردستان با تلاش و پشتکار متخصصین خود در طول شبانه‌روز حدود ۳۵۰۰ تن کلینکر و ۳۷۰۰ تن سیمان تولید می‌کند و با توجه به کیفیت محصولات خود، سیمان را به ۱۳ کشور جهان صادر می‌کند.

مدیر کارخانه سیمان اردستان در خصوص آلایندگی کارخانه سیمان که باعث گلایه ساکنان روستاهای اطراف شده است، گفت: در بعضی مواقع به دلیل اشکالات فنی که در دستگاه‌های کارخانه پیش می‌آید فیلترهای سیستم از دسترسی خارج و باعث می‌شود مقداری آلودگی در اطراف کارخانه مشاهده شود که در جهت تغییر و تقویت سیستم‌های فیلتر کارخانه هستیم.

البته وضعیت کارخانه به‌صورت آنلاین به محیط‌زیست متصل است و هر زمانی که سیستم دچار اختلال شود، محیط‌زیست پیگیر موضوع می‌شود.

چیت ساز در خصوص مشکلات کارخانه سیمان اردستان گفت: به طور کلی موضوع کمبود سوخت در کارخانه‌های سیمان کشور از مشکلات اساسی محسوب می‌شود و سیمان اردستان نیز از این موضوع استثنا نیست.

همچنین افزایش چند برابری نرخ تامین قطعات داخلی کارخانه، افزایش هزینه‌های جاری، عدم وجود زیرساخت‌های صادرات سیمان و تامین انرژی و سوخت‌های لازم تولید در فصل‌های تابستان و زمستان از چالش‌های اساسی این کارخانه است.

استاندار مازندران:

از ظرفیت معادن برای توسعه زیرساخت‌ها استفاده نشده است

استاندار مازندران، معادن را یکی از زیرساخت‌های اصلی رشد اقتصادی در استان توصیف کرد و گفت که هنوز از این ظرفیت بزرگ برای ایجاد و توسعه زیرساخت‌ها به درستی استفاده نشده است.

به گزارش ایرنا، سیدمحمود حسینی پور در جلسه شورای‌عالی معادن استان افزود: در ارتباط با وضعیت معادن باید سیاست‌گذاری جدیدی تعریف و عملیاتی شود تا با فعال کردن معادن، سهم و نقش موثر آنان در رشد اقتصادی استان نیز مشخص شود. وی بر لزوم تهیه و تدوین طرح سند آمایش معادن استان تاکید کرد و گفت: ظرفیت معادن باید امکان‌سنجی شود تا بتوان براساس آن راهکارهای عملیاتی ارائه کرد. وی، خرید و فروش برخی مجوز معادن در بنگاه‌های معاملات ملکی را یک ضعف بزرگ دانست و افزود: باید با اتخاذ راهکار درست و اصولی از این پدیده شوم به شدت جلوگیری کرد.

نماینده عالی دولت در مازندران بیان کرد: این استان دارای بهترین و با کیفیت‌ترین معادن سنگ است که در صورت سیاست‌گذاری درست می‌توان زمینه صادرات آن را نیز فراهم کرد.

حسینی‌پور گفت: سرمایه‌گذاران زیادی در مازندران آماده سرمایه‌گذاری در بخش معادن هستند اما نبود راهبرد مشخص باعث شده تا از ظرفیت بخش خصوصی در این بخش به درستی استفاده نشود.

وی ادامه داد: در صورت تهیه طرح جامع معادن، منابع طبیعی و محیط‌زیست و با در نظر گرفتن ملاحظات زیست‌محیطی همراه و همگام با سازمان صمت، نسبت به صدور مجوز جدید اقدام خواهند کرد.

استاندار مازندران گفت: فرآیند جلب و جذب سرمایه‌گذار به ویژه در حوزه معادن باید در اتاق شیشه‌ای انجام شود تا این مهم در کمترین زمان به سرانجام برسد.

حسینی‌پور افزود: میزان بهره‌وری حاصل از معادن استان باید کاملا مشخص شود تا بتوان بر اساس آن راهکار لازم برای رشد اقتصادی ارائه کرد.

وی ادامه داد: معادنی که سال‌ها مجوز گرفتند و کاری انجام نداده‌اند باید شناسایی و سرمایه‌گذاران جدید جایگزین این افراد شوند. هم اکنون از ۲۶۲ فقره پروانه بهره‌برداری معدن در مازندران، ۱۳۳ معدن فعال است.

اخبار

تشکیل کمیته رصد معادن در کهگیلویه و بویراحمد

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری کهگیلویه و بویراحمد گفت: کمیته ۵ نفره رصد معادن در استان تشکیل شد.

به گزارش ایرنا، کیامرث حاجی‌زاده در نشست کارگروه معادن با بیان اینکه سیاست نظام حمایت از تولید است، گفت: همه مکلف هستیم سیاست‌ها را اعمال کنیم اما نباید در کنار حمایت از تولید زمینه برای بی‌عدالتی و رانت فراهم شود.

معاون هماهنگی امور عمرانی استانداری کهگیلویه و بویراحمد بیان کرد: در همین خصوص حرکت‌های خوبی آغاز و در حوزه عمرانی کمیته ۵ نفره‌ای برای رصد معادن تشکیل شده است و سازمان بازرسی، قوه قضاییه و نیروی انتظامی بر وضعیت معادن نظارت دارند.

وی با تاکید بر اینکه با تشکیل این کمیته به دنبال جلوگیری از بی‌عدالتی هستیم، گفت: در نشست شورای فنی مصوب شد آزمایشگاه کیفی فعال شود.

حاجی‌زاده عنوان کرد: نرخ تولیدات معدنی ازجمله شن و ماسه به روز شده و لازم است کیفیت مصالح به روز و استاندارد شود.

وی بر سرمایه‌گذاری و رعایت حقوق مصرف‌کنندگان در حوزه معادن تاکید کرد.

فعالیت ۱۲۱ معدن فعال در چهارمحال و بختیاری

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت چهارمحال و بختیاری از فعالیت ۱۲۱معدن در استان خبرداد.

به گزارش شاتا، مهرداد قاسمی گفت: مواد معدنی استخراج شده از معادن استان شامل آرژیلیت، بوکسیت برای تهیه اجرام نسوز، سنگ تزئینی، سنگ لاشه برای تولید شن، ماسه و آسفالت، سنگ گچ، سیلیس و سنگ آهک و آلوویم است.

معاون امور معادن و صنایع معدنی سازمان صمت چهارمحال و بختیاری افزود: تاکنون ۱۵۸ پروانه بهره‌برداری در حوزه معادن صادر شده که ۱۲۱ مورد آن درحال‌حاضر فعال است و اشتغال‌زایی هزار و ۴۶ نفر را به همراه داشته است.

قاسمی عنوان کرد: سال گذشته، ۶ میلیون تن مواد معدنی تولید شد که پیش‌بینی می‌شود امسال با افزایش ساخت‌وساز حوزه مسکن این استخراج روند افزایشی داشته باشد.

روزگار معدن

صنایع معدنی

چهارشنبه
۷
● ۲۰ مهر ۱۴۰۱
● ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۴
● ۱۲ اکتبر ۲۰۲۲
● سال پنجم ● شماره ۹۳۶

تاریخ‌سازی کارکنان فولاد مبارکه با تولید ۱۶۱ ذوب در یک روز

مدیر ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری فولاد مبارکه از ثبت رکورد تاریخی و بی‌نظیر ۱۶۱ ذوب در یک روز خبرداد.

به گزارش ایراسین، قاسم خوشدل‌پور تصریح کرد: با لطف و عنایت خداوند و در سایه تجارب، دانش فنی، تلاش‌های خستگی‌ناپذیر همکاران سخت‌کوش و در جهت شعار «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» با ثبت رکورد روزانه ۱۶۱ ذوب در تاریخ ۱۴۰۱/۰۷/۱۰ با وزن ۲۸ هزار و ۴۴۹ تن، تاریخ‌سازی دیگری در ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم به وقوع پیوست.

وی با بیان اینکه رکورد قبلی در تاریخ ۱۴۰۱/۰۱/۱۳ به تعداد ۱۶۰ ذوب به وزن ۲۸ هزار و ۴۲۹ تن محقق شده بود گفت: این رکورد نتیجه آماده به کاری تجهیزات، تأمین به موقع مواد اولیه و زحمات پولادمردان ناحیه در واحدهای تولید، تعمیرات، دفاتر فنی و سایر واحدهای پشتیبانی بوده است که از هیچ تلاشی برای رسیدن به این موفقیت دریغ نکردند.

مدیر ناحیه فولادسازی و ریخته‌گری مداوم در پایان این موفقیت بزرگ را به تمامی کارکنان، سهامداران و سایر ذی‌نفعان شرکت تبریک گفت و ابراز امیدواری کرد در فرصت‌های آتی که این ناحیه برای تولید کمی و کیفی حداکثری آماده‌سازی شده است، شرایط تحقق اهداف ناحیه و شرکت هموار خواهد شد.

افزایش ۵۴ درصدی فروش کگهر

فروش شرکت سنگ‌آهن گهرزمین (کگهر) در ۹ماهه نخست سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۰۹/۳۰ با افزایش ۵۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲۱۴.۶۹۸.۹۶۰ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش کگهر در شهریور ماه ۱۴۰۱ با افزایش ۱۷۰درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۱.۲۴۶.۳۸۰میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش کگهر در ۹ ماهه نخست سال مالی جاری ۱۹۹.۵۷۱.۱۳۲ میلیون ریال مربوط به فروش داخلی و ۱۴.۶۹۰.۹۵۵ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود.

کاهش ۴ درصدی فروش کچاد

فروش شرکت معدنی و صنعتی چادرملو (کچاد) در ۶ ماهه سال مالی منتهی به ۱۴۰۱/۱۲/۲۹ با کاهش ۴ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۲۰۶.۶۰۳.۹۲۸ میلیون ریال رسید.

به گزارش ماین نیوز، همچنین فروش کچاد در شهریور ماه ۱۴۰۱ با کاهش ۲۲ درصدی نسبت به مدت مشابه در سال قبل به ۳۱.۴۳۰.۱۱۱ میلیون ریال رسید.

از مجموع فروش کچاد در ۶ ماهه نخست ۱۴۰۱، ۱۹.۲۷۳.۱۵۲ میلیون ریال مربوط به فروش صادراتی بود.

تعلق جایزه مرد سال فولاد به مدیرعامل «فکورصنعت»

در نهمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس، جایزه مرد سال فولاد در سال ۱۴۰۰ به مدیرعامل شرکت «فکورصنعت» تعلق گرفت.

به گزارش ایراسین، جایزه مرد سال فولاد ۱۴۰۰در نهمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس از سوی معاون معادن و فراوری مواد وزیر صمت و فعالان حوزه صنعت فولاد به محمدوحید شیخ‌زاده، مدیرعامل شرکت «فکورصنعت» تعلق گرفت که نماینده او در این کنفرانس آن را دریافت کرد.

نهمین کنفرانس بین‌المللی استیل‌پرایس با عنوان فرصت‌ها و تهدیدهای بازار جهانی فولاد و مواد اولیه در شرایط سخت با حضور مدیران، کارشناسان و فعالان عرصه صنعت فولاد کشور در هتل المپیک تهران برگزار شد.

موج سرمای اروپا و بهبود تقاضای چین، محرک کامودیتی‌ها

بازار فلزات جان گرفت

مرضیه احقاقی

تداوم بحران انرژی و شدت گرفتن آن در هفته‌های اخیر از عوامل مثبت موثر بر بهای فلزات در بازارهای جهانی بوده است. با شروع نخستین موج سرمای اروپا، میزان مصرف گاز طبیعی برخی از نواحی اروپا به بالای متوسط ۵ ساله رسید. در همین زمان، بسیاری از کشورهای اروپایی با چالش‌های جدی در تامین گاز برای فصل زمستان روبه‌رو شدند و روند افزایشی قیمت گاز، عملکرد بسیاری از صنایع را در این قاره تضعیف کرد. تصمیم اوپک‌پلاس مبنی بر کاهش روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه نفت، قیمت نفت خام را افزایش داد. همزمان با عوامل یادشده، انتشار داده‌های مثبت از عملکرد اقتصادی چین در ماه سپتامبر نیز محرک رشد بهای فلزات در بازار جهانی بود.

البته چین در هفته گذشته، تعطیلات روز ملی چین را پشت‌سر گذاشته و همین موضوع نیز مانع اثرگذاری کافی این شرایط بر عملکرد بازارهای کالایی این کشور شده است.

در ادامه، افت عملکرد اقتصادی امریکا نیز بسیاری از فعالان اقتصادی را به تغییر تصمیمات فدرال‌رزرو مبنی بر افزایش دوباره نرخ بهره دلار امیدوار کرده است.

«روزگارمعدن» برای بررسی عملکرد بازارهای کالایی فلزی با سعید برزگر، کارشناس بازار کالایی گفت‌وگو کرده است. متن کامل این مصاحبه را در ادامه می‌خوانید.

◉ عملکرد بازارهای جهانی از آغاز اکتبر، تحت‌تاثیر چه شاخصه‌هایی بوده است؟

انتشار آمار عملکرد اقتصادهای بزرگ جهان از جمله چین، امریکا و همچنین کشورهای اتحادیه اروپا، از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر بازارهای کالایی در ماه اکتبر بوده است. داده‌های رسمی شاخص مدیران خرید چین در ماه سپتامبر در نرخی بالاتر از ماه اوت و همچنین پیش‌بینی‌ها قرار گرفت؛ بنابراین اقتصاد این کشور پس از دوماه متوالی شرایط انقباضی به مسیر رشد بازگشته است و همین موضوع زمینه رشد تقاضا از سوی چین را برای خرید فلزات و به‌دنبال آن رشد بهای آنها فراهم می‌کند. البته شاخص یادشده در امریکا در ماه سپتامبر و برخلاف پیش‌بینی‌ها کاهشی بود، هرچند به‌دنبال انتشار آمار یادشده، برخی فعالان بازار به تجدیدنظر تداوم سیاست‌های انقباضی از سوی فدرال‌رزرو در تعیین نرخ بهره و افزایش دوباره آن امیدوار شده‌اند.

◉ سیاست‌های پولی و مالی امریکا چه تاثیری بر عملکرد بازارهای مالی و کالایی جهان داشته است؟

روند رو به رشد تورم، از چالش‌های اصلی دولت ایالات متحده از ابتدای سال جاری میلادی تاکنون بوده است. با توجه به روند صعودی تورم، سیاست‌های مالی انقباضی از سوی بانک مرکزی این کشور در پیش گرفته شد. از آنجا که امریکا، بزرگ‌ترین اقتصاد جهان به‌شمار می‌رود، این‌گونه سیاست‌ها، تاثیر منفی بسزایی بر میزان تقاضا در بازارهای کالایی داشته و روند قیمت‌ها را هم متاثر کرده است.

بررسی عملکرد اشتغال امریکا در ماه سپتامبر، کاهشی بود و به ۳.۵ درصد رسید. این رقم، کمترین میزان اشتغال امریکا از سال ۱۹۶۹ تاکنون است و رکوردی بی‌نظیر به‌شمار می‌رود. در همین حال، نرخ دستمزد ساعتی نیز رو به رشد بوده که خود محرک تورم در این کشور است. در چنین شرایطی، شانس افزایش دوباره ۰.۷۵ درصدی نرخ بهره تقویت شده است. افزایش نرخ بهره، عامل تقویت دلار و همزمان تضعیف قیمت طلا در بازارهای جهانی است. در ادامه باید تاکید کرد که انتشار آمار رو به رشد تورم به‌منزله افزایش نرخ اوراق قرضه در بزرگ‌ترین اقتصاد جهان خواهد بود؛ بدین‌ترتیب دلایل تقویت ارزش دلار از سوی فدرال‌رزرو تحکیم می‌شود.

شاخص مدیران خرید PMI بخش تولید امریکا در ماه سپتامبر، ۵۰.۹ اعلام شد و این در حالی است که شاخص یادشده در ماه اوت ۵۲.۸ بود؛ بنابراین مجددا سیگنال منفی دیگری به بزرگ‌ترین اقتصاد جهان داده شده است. در چنین شرایطی، برخی از فعالان بازار به تجدیدنظر تداوم سیاست‌های انقباضی از سوی فدرال‌رزرو در تعیین نرخ بهره و افزایش دوباره آن امیدوار شده‌اند. درنتیجه دلار امریکا جریان کاهش نرخ به خود گرفت و همین امید، خود محرک روند رو به رشد بهای فلزات در بازار جهانی بود. در ادامه باید تاکید کرد که با توجه به اثرات منفی روند رو به رشد افزایش نرخ بهره در امریکا، سازمان ملل از بانک‌های مرکزی دنیا و فدرال‌رزرو امریکا درخواست کرده روند رو به رشد بهره بانکی را متوقف کند، چراکه این احتمال می‌رود که با تداوم سیاست یادشده، جهان در آستانه رکود اقتصادی بزرگ دیگری قرار گیرد. حال باید دید سیاست‌گذاران ایالات متحده چه استراتژی جدیدی را اتخاذ می‌کنند. گفتنی است سومین رشد پیاپی ۰.۷۵ درصدی نرخ بهره امریکا موجب شد شاخص دلار امریکا به رکورد ۱۱۴ واحدی دست یابد. با این وجود، احتمال عقب‌نشینی فدرال‌رزرو از سیاست‌های انقباضی خود، زمینه تضعیف شاخص دلار امریکا را فراهم کرد. تا جایی‌که این شاخص به کمتر از ۱۱۲ واحد رسید. همین موضوع به‌عنوان سیگنال مثبتی برای بازار کالاهای پایه شناخته شد.

◉ سیاست‌های دولت چین، چه تاثیری بر بازارهای کالایی داشته است؟

تعطیلات روز ملی چین در هفته نخست اکتبر برگزار می‌شود. این تعطیلات یک هفته‌ای، از میزان تقاضا برای خرید کامودیتی‌های فلزی و سایر کالاها می‌کاهد؛ بنابراین از میزان تقاضا در بازارهای شرق آسیا در این مدت زمانی کاسته شد که خود محرک افت قیمت این محصولات در بازارهای جهانی بود.

در ادامه باید از انتشار داده‌های عملکردی تولید چین به‌عنوان دومین فاکتور مهم و اثرگذار بر قیمت کامودیتی‌های فلزی در بازار جهانی نام برد. فعالیت واحدهای تولیدی در چین در ماه سپتامبر افزایش یافت. داده‌های رسمی شاخص مدیران خرید در ماه سپتامبر در نرخی بالاتر از ماه اوت و همچنین پیش‌بینی‌ها قرار گرفت؛ بنابراین می‌توان اینطور نتیجه گرفت که اقتصاد این کشور پس از دوماه متوالی، شرایط انقباضی به مسیر رشد بازگشت. این موفقیت در شرایطی حاصل شد که دولت چین در ماه سپتامبر محدودیت‌های سختگیرانه کرونایی را در برخی شهرهای بزرگ این کشور اعمال کردند.

◉ روند کاهشی سایر ارزهای جهان در برابر دلار در هفته‌های گذشته چطور بوده است؟

به‌دنبال افزایش صعودی ارزش دلار در بازارهای جهانی، همزمان شاهد افت قابل‌توجه بهای سایر ارزها در مقابل ریال بودیم. نخست‌وزیر جدید انگلستان چند هفته پیش و در جریان انتخابات، وعده داد که مالیات ثروتمندان را با هدف تحریک اقتصادی این کشور کاهش می‌دهد. با این وجود، با توجه به روند ریزشی ارزش پوند در مقابل دلار و احتمال تقویت سقوط ارزش پوند انگلستان با اجرای این سیاست، دولت از اجرای طرح معافیت مالیاتی یادشده صرف‌نظر کرد. بدین‌ترتیب انتظار می‌رود شاهد بازگشت اعتبار پوند انگلستان در بازارهای جهانی باشیم. در ادامه باید خاطرنشان کرد که میزان PMI صنعتی منطقه یورو برای ماه سپتامبر به ۴۸.۴ واحد رسید، این رقم در مقایسه با ماه اوت، ۱.۲ واحد کاهش یافت. افت شاخص مدیران خرید صنعتی در منطقه یورو به‌منزله تداوم احتمال رکود در اقتصاد اروپاست.

در چنین شرایطی، اتخاذ سیاست انقباضی از سوی بانک‌های مرکزی این منطقه، ریسک فرو بردن اقتصاد به وضعیت رکود را به همراه دارد. البته عدم‌اتخاذ سیاست انقباضی سختگیرانه نیز باعث می‌شود یورو نسبت به دلار افت ارزش بیشتری داشته باشد که این موضوع نیز ریسکی جدی برای اقتصاد این منطقه تلقی می‌شود. افت ارزش یورو نسبت به دلار امریکا باعث می‌شود هزینه واردات در این منطقه افزایش یابد.

◉ قیمت انرژی چه تاثیری بر بازارهای کالایی و کامودیتی‌محور داشته است؟

از سال گذشته، بحران انرژی به چالش مهمی برای بسیاری از اقتصادهای بزرگ جهان بدل شده است. در همین زمان، بسیاری از کشورهای اروپایی با چالش‌های جدی در تامین گاز برای فصل زمستان روبه‌رو شدند و روند افزایشی قیمت گاز، عملکرد بسیاری از صنایع را در این قاره تضعیف کرد. در سال جاری میلادی و به‌دنبال حمله نظامی روسیه به خاک اوکراین و شدت گرفتن تنش‌های سیاسی میان روسیه و کشورهای اروپایی، تامین گاز موردنیاز قاره سبز به‌شدت دشوار و هزینه‌بر شده است. حال با شروع ماه اکتبر، نخستین موج سرمای نیمه دوم سال اروپا در شمال‌غربی این قاره از راه رسیده و دمای هوا را در این منطقه به کمتر از میانگین ۳۰ ساله خود رسانده است. در چنین شرایطی، میزان مصرف گاز طبیعی برخی نواحی اروپا به بالای متوسط ۵ ساله رسیده و انتظار می‌رود تغییرات یادشده اثرات قابل‌توجهی بر عملکرد صنایع تحمیل و در همین حال به‌عنوان محرک مثبتی در جهت رشد بهای فلزات در بازارهای جهانی عمل کند. در ادامه باید تاکید کرد که طی روزهای گذشته، مجددا شاهد بازگشت بهای نفت به روند صعودی بوده‌ایم. تصمیم اوپک‌پلاس مبنی بر کاهش روزانه ۲ میلیون بشکه‌ای عرضه نفت، قیمت نفت خام را افزایش داد. البته عدم‌اتخاذ سیاست انقباضی سختگیرانه نیز باعث می‌شود یورو نسبت به دلار افت ارزش بیشتری داشته باشد که این موضوع نیز ریسکی جدی برای اقتصاد این منطقه تلقی می‌شود. افت ارزش یورو نسبت به دلار امریکا باعث می‌شود هزینه واردات در این منطقه افزایش یابد.

◉ سیاست‌های موردبحث چه تاثیری بر قیمت طلا به‌عنوان یکی از دارایی‌های امن داشته است؟

طلا عموما به‌عنوان یکی از دارایی‌ها امن در جهان موردتوجه قرار دارد و خریدوفروش می‌شود، با این وجود، روند رو به رشد ارزش دلار، از ارزش این دارایی امن در طول ماه‌های گذشته کاسته است. آخرین آمار صندوق‌های سرمایه‌گذاری طلا حکایت از خروج سرمایه و کاهش موجودی صندوق‌ها به محدوده ۹۷ میلیون اونس دارد. در چنین شرایطی، پیش‌بینی می‌شود سقوط ارزش طلا در بازارهای جهانی ادامه‌دار باشد.

رشد ۲۶درصدی تحویل محصولات فولاد مبارکه

معاون فروش و بازاریابی فولاد مبارکه گفت: آمارهای ثبت‌شده در فولاد مبارکه از ابتدای امسال تا پایان شهریورماه سال ۱۴۰۱ نشان می‌دهد رکوردشکنی‌ها، افزایش تولید و رشد فزاینده بهره‌وری نیروی انسانی و تجهیزات به ثمر رسیده است؛ چراکه در همین بازه زمانی نسبت به مدت مشابه سال قبل، میزان تحویل انواع محصولات این شرکت در بازار داخل نیز ۲۶ درصد رشد داشته است.

به گزارش ایراسین، طهمورث جوانبخت اظهارکرد: این شرکت در شش‌ماهه ابتدایی سال ۱۴۰۱ حدود ۳ میلیون و ۷۵۰ هزار تن انواع محصولات فولادی تخت را به بازار داخل تحویل داده و این در حالی است که در مدت مشابه سال گذشته مقدار ۲ میلیون و ۹۷۸ هزار تن محصولات تولیدی شرکت به بازار داخل تحویل شده بود.

وی با اشاره به اهمیت ارزش تحویل این میزان محصول اظهار کرد: افزایش عرضه محصول وقتی بیشتر می‌شود که مشاهده می‌کنیم فولاد مبارکه توانسته است طی ۶ ماه اول امسال در مقایسه با مدت مشابه سال قبل درمجموع رشد ۲۰ درصدی را در ارزش محصولات تحویلی رقم بزند که این مهم ناشی از عرضه بیشتر محصولات نهایی و با ارزش‌افزوده بالاتر به بازار بوده است.

وی در ادامه از حمایت شرکت فولاد مبارکه از صنایع پایین‌دستی و تأمین حداکثری نیاز مشتریان به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل مؤثر در کاهش واردات محصولات فولادی تخت و جلوگیری از خروج ارز از کشور یادکرد.

معاون فروش و بازاریابی فولاد مبارکه خاطرنشان کرد: این دستاورد همچنین با عرضه تمامی محصولات شرکت در بورس کالا با مکانیسم شفاف عرضه و تقاضا محقق گردیده است که به‌موازات آن عرضه‌های اختصاصی برای دو گروه استراتژیک خودروسازی و لوازم‌خانگی باهدف تأمین حداکثری نیاز آنها انجام‌شده است. جوانبخت در بخش دیگری از سخنان خود از تحویل ۱۰۸ میلیون تن انواع محصولات فولاد مبارکه به بازار از ابتدای بهره‌برداری شرکت تاکنون خبر داد و گفت: با تحویل این میزان محصول در صنعت زیربنایی فولاد کشور به نقش مهم و بی‌بدیل فولاد مبارکه بیش‌ازپیش پی می‌بریم.

وی تصریح کرد: عملکرد شش‌ماهه گروه فولاد مبارکه با عرضه‌های مکفی که نتیجه آن تعادل نسبی بازار بوده در جلوگیری از التهاب بازار نیز نقش قابل‌ملاحظه‌ای داشته است. ضمن این‌که این دستاوردها می‌تواند شرکت را جهت تأمین ارز موردنیاز و تحقق اهداف صادراتی خود در نیمه دوم سال یاری رساند.

آغاز فرآیند نظرسنجی رضایت و اشتیاق شغلی کارکنان فولاد مبارکه

فرآیند نظرسنجی رضایت و اشتیاق شغلی کارکنان فولاد مبارکه باهدف جلب و استفاده بیش‌ازپیش از دیدگاه‌های کارکنان در راستای افزایش رضایت‌مندی آنان و کارایی سازمان و توسعه سرمایه‌های انسانی شرکت آغاز شده است. به گزارش ایراسین، در همین زمینه گفت‌وگو با بهزاد کمال‌پور، مدیر سازمان‌دهی و طبقه‌بندی مشاغل فولاد مبارکه به شرح زیر است.

◉ در همین ابتدا بفرمایید رضایت و اشتیاق شغلی کارکنان سازمان‌ها چه اهمیتی دارد؟

در دنیای امروز کسب‌وکارها که همه چیز به‌سرعت در حال تحول و پیشرفت است، منابع انسانی ماهر و توانمند ازجمله از مهم‌ترین عوامل رشد و بقای سازمان‌ها به حساب می‌آید؛ از این‌رو سازمان‌ها به‌منظور تحقق اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت خود ناچارند به نحو اثربخشی به جذب، نگهداشت و توسعه سرمایه‌های انسانی خود بپردازند. درواقع هیچ سازمانی، چه کوچک و چه بزرگ، نمی‌تواند در بلندمدت بدون کارکنان پرانرژی که به مأموریت شرکت باور دارند و چگونگی دست‌یابی به آن را به‌خوبی درک کرده‌اند، پیروز شود؛ بنابراین جای تعجب ندارد که سازمان‌های امروزی به‌طور قابل‌ملاحظه‌ای به اشتیاق و رضایت کارکنان خود توجه داشته باشند و برای آن سرمایه‌گذاری کنند. اهمیت اشتیاق شغلی کارکنان به‌اندازه‌ای است که آقای جک ولش (Jack Welch)، مدیرعامل سابق جنرال الکتریک، در معرفی عوامل اثرگذار بر سلامت شرکت‌ها، نخستین عامل مهم را اشتیاق کارکنان معرفی می‌کند.

◉ این امر دقیقا بر چه پارامترهایی اثر می‌گذارد؟

افزایش اشتیاق شغلی اثرات قابل‌توجهی در پارامترهای مثبت سرمایه‌های انسانی مانند رضایت شغلی، افزایش انگیزه‌های کاری، سلامت روانی در محیط کار، کاهش استرس و شادی بیشتر دارد. رضایت شغلی هم‌زمان منجر به بهبود فاکتورهای کارایی یک سازمان می‌شود. آمارها نشان می‌دهد در شرکت‌هایی که ازنظر اشتیاق کارکنان جزو ۲۵درصد بالا هستند، ۶۵ درصد خروج نیروی انسانی کمتر، ۴۸درصد کاهش حوادث ایمنی کار کمتر، ۴۱ درصد کاهش خطاهای کیفی، ۳۷ درصد کاهش غیبت از کار، ۲۱ درصد افزایش بهره‌وری، ۲۲ درصد سودآوری بیشتر و ۱۰درصد افزایش در سنجش‌های رضایت مشتری وجود دارد.

◉ رویکرد فولاد مبارکه در این زمینه چگونه است؟

در شرکت فولاد مبارکه نیز افزایش رضایت و اشتیاق شغلی کارکنان یکی از اهداف مهم و استراتژیک سازمان به شمار می‌آید و همواره یکی از دغدغه‌های اصلی مدیران و سرپرستان در تمامی سطوح سازمان است.

◉ چه اقداماتی در این زمینه در نظر گرفته شده است؟

واحد تحقیقات سرمایه‌های انسانی به عنوان تسهیلگر در

این خصوص ایفای نقش می‌کند و اقدامات مختلفی را به‌طور مستمر به انجام می‌رساند. نخستین و مهم‌ترین گام برگزاری نظرسنجی رضایت و اشتیاق شغلی است که هرساله از طریق سامانه جامع نظرسنجی شرکت انجام می‌شود. تمامی اقدامات بعدی بر اساس نظرات جمع‌آوری‌شده همکاران در این مرحله انجام می‌شود؛ بنابراین لازم است به‌منظور اجرای هر چه‌بهتر این فرآیند مشارکت دقیق و حداکثری در این نظرسنجی وجود داشته باشند.

◉ قدری درباره این نظرسنجی توضیح دهید.

پرسشنامه مذکور بر اساس مدل شرکت مشاوره مدیریت HayGroup طراحی‌شده و رضایت و اشتیاق شغلی کارکنان را در ۱۶ مؤلفه مختلف نظیر احترام و قدردانی، کیفیت و تمرکز بر مشتری، فرصت توسعه و ارتقا و برخی موارد دیگر موردسنجش قرار می‌دهد. پس از انجام نظرسنجی پردازش‌های مختلفی بر روی داده‌ها انجام می‌شود.

◉ استخراج و آگاهی از نتایج چگونه به بهبود اشتیاق شغلی کارکنان کمک می‌کند؟

شاخص‌های رضایت و مطلوبیت به تفکیک برای واحدها و رده‌های مختلف سازمان محاسبه و در قالب گزارش‌های متنوع برای کلیه واحدهای سازمان ارسال می‌شود. مسئولان واحدها با بررسی این گزارش‌ها می‌توانند راهکارهای بهبود رضایت و اشتیاق شغلی کارکنان تحت سرپرستی خود را شناسایی و اولویت‌بندی کنند و با همکاری واحد تحقیقات سرمایه‌های انسانی، برنامه‌های عملیاتی برای راهکارهای منتخب تدوین و اجرا کنند. این نتایج همچنین به‌عنوان مبنایی جهت برنامه‌ریزی استراتژیک و تصمیمات کلیدی مدیریتی مورداستفاده قرار می‌گیرد.

▣ سخن پایانی

همکاران می‌توانند به‌منظور آشنایی بیشتر با فرآیند ارتقای رضایت و اشتیاق شغلی از کلیپی که به همین منظور در صفحه اصلی پرتال کارکنان بارگذاری شده است، دیدن کنند. امیدواریم با مشارکت و همکاری تمامی همکاران و با چنین اقداماتی شرکت فولاد مبارکه همچنان به‌عنوان سازمانی پیشرو به‌خصوص در زمینه مباحث مربوط به سرمایه‌های انسانی در مسیر تعالی گام بردارد.

روزگار معدن

چهارشنبه ● ۲۰ مهر ۱۴۰۱ ● ۱۵ ربیع‌الاول ۱۴۴۴ ● ۱۲ اکتبر ۲۰۲۲ ● سال پنجم ● شماره ۹۳۶

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و هنری روزگار وصل
مدیر مسئول و سردبیر: ناصر بزرگمهر
فنی و هنری: مهدی نجفی
نمایندگی دفتر اروپا: چکاوک بزرگمهر

آدرس: تهران- میدان هفتم تیر- خیابان قائم مقام فراهانی- پلاک ۷۴
تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰ - پیامک: ۳۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۳ - ایمیل آگهی ها: ads.smtnews@gmil.com
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵

چاپ: انتخاب رسانه

www.Madandaily.com
www.instagram.com/Madandaily
www.twitter.com/Madandaily
www.t.me/Madandaily
E-mail:info@madandaily.com
tozi.smtnews@gmail.com

روی خط خبر

هدف‌گذاری ۱۰۰ هزار میلیارد تومانی تامین مالی با اوراق گام

دولت سیزدهم برای کاهش تورم در جامعه و تسهیل تامین سرمایه برای واحدهای تولیدی اقدام به استفاده از اوراق گام در بورس کالا کرده است که طبق گفته حمید آذرمند، مدیر اداره تامین مالی زنجیره تولید بانک مرکزی، امسال حداقل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از معاملات بورس کالا با ابزارهای اعتباری مانند اوراق گام تامین مالی می‌شود. استفاده از اوراق گام، روش‌های تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه را توسعه می‌دهد و در این راستا بانک مرکزی به میزان ۵۰ هزار میلیارد تومان به بانک‌ها جهت تضمین اوراق بدهی منتشر شده توسط شرکت‌ها در بورس کالا مجوز می‌دهد.

به گزارش ایبنا، دولت سیزدهم برای کاهش تورم در جامعه و تسهیل تامین سرمایه برای واحدهای تولیدی اقدام به استفاده از اوراق گام در بورس کالا کرده است که طبق گفته حمید آذرمند، مدیر اداره تامین مالی زنجیره تولید بانک مرکزی، امسال حداقل ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از معاملات بورس کالا با ابزارهای اعتباری مانند اوراق گام تامین مالی می‌شود.

استفاده از اوراق گام، روش‌های تامین مالی مبتنی بر بازار سرمایه را توسعه می‌دهد و در این راستا بانک مرکزی به میزان ۵۰ هزار میلیارد تومان به بانک‌ها جهت تضمین اوراق بدهی منتشر شده توسط شرکت‌ها در بورس مجوز می‌دهد.

مهدی بیات منش، کارشناس بورس کالا در این‌باره بیان کرد: هدف استفاده از اوراق گام جلوگیری از ایجاد نقدینگی مضر است؛ به عنوان مثال؛ شرکتی از روش گرفتن وام برای تامین سرمایه استفاده می‌کند در اینجا ممکن است تسهیلات صرف افزایش تولید نشود و به مصرف شخصی مانند خرید خانه اختصاص یابد، پس استفاده از اوراق گام باعث افزایش تولید به صورت غیرتورمی می‌شود.

بیات منش، اوراق گام را روغن چرخ‌های تولید دانست و گفت: اگر شرکتی بخواهد از سایر روش‌ها مانند فروش سهام و گرفتن وام با پرداخت سود، تامین سرمایه کند باید هزینه بیشتری را نسبت به تامین سرمایه از طریق اوراق گام بپردازد، پس می‌توان گفت؛ تامین مالی از طریق اوراق گام به جز پرداخت کارمزد به بانک، هزینه‌ای ندارد.

وی تاکید کرد: سرعت بالا در تامین مالی از دیگر مزایای این اوراق است، اما اگر تامین سرمایه بخواهد از طریق وام صورت بگیرد مراحل قانونی آن زمان‌بر است، همچنین اعتبار تامین این روش نسبت به سایر روش‌ها مانند وام بالا است.

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه نیز در این‌باره گفت: صدور مجوز اوراق گام به صورت کلی و یکجا انجام می‌شود، پس نیازی به انتشار اوراق برای هر پروژه یا شرکت نیست که این امر در زمان نیز صرفه جویی می‌کند. همچنین روش تامین مالی از طریق اوراق گام باعث افزایش نقدینگی نمی‌شود چون با پس دادن نخستین زنجیره قرض، نقدینگی از بین می‌رود.

این کارشناس بازار سرمایه تاکید کرد: در سازوکار اوراق گام، سرمایه از بخش‌های کم بازده گرفته می‌شود و به بخش‌های پر بازده داده می‌شود. پس قسمتی از مشکل سرمایه در گردش واحدها با استفاده از این اوراق رفع خواهد شد.

دارابی تشریح کرد: هم اکنون موضوع اوراق گام باعث تامین زنجیره اعتبار می‌شود اما تامین سرمایه به روش استقراض از بانک مرکزی نقدینگی ایجاد می‌کند و این نقدینگی به صورت پایدار در اقتصاد باقی می‌ماند.

این کارشناس بازار سرمایه گفت: کشورهای مختلف به دو دسته بانک محور یا بازار سرمایه محور تقسیم می‌شوند، اقتصادهایی مانند ژاپن و آلمان بانک محور هستند که می‌توان نمونه استفاده از اوراق گام را در این کشورها مشاهده کرد.

دارابی بیان کرد: تامین سرمایه از طریق اوراق گام برای بانک نیز بهتر است چون در آن قیمت، تعداد و میزان بدهی مشخص است.

با نظر به صحبت کارشناسان می‌توانیم بگوییم که تامین سرمایه از طریق اوراق گام خاصیت ضد تورمی دارد و در این روش، زمان و هزینه کمتری مصرف می‌شود، بنابراین با توجه به ملاحظات تورمی کشور و نیاز سرمایه در گردش بالای واحدهای اقتصادی، اوراق گام یک ابزار ضروری محسوب می‌شود.

۴۶ هزار قرارداد آتی دست‌به‌دست شد

در بازار قراردادهای آتی در هفته دوم مهر نزدیک ۴۶ هزار قرارداد به ارزش ۲۸۹ میلیارد تومان میان معامله‌گران دست به‌دست شد. سهم زعفران از حجم قراردادهای آتی، نزدیک ۳۰ هزار قرارداد به ارزش بیش از ۱۳۱ میلیارد تومان بود که نسبت به هفته قبل از آن، رشد ۳۴ درصدی در حجم قرارداد و ۷۱درصدی در ارزش معاملات را مشاهده کرد.

به گزارش کالاخبر، در هفته منتهی به ۱۵ مهر، ۴۵ هزار و ۸۹۸ قرارداد آتی به ارزش بیش از ۲۸۹ میلیارد و ۹۶ میلیون تومان در بازار مشتقه دست به‌دست شد. بیشترین سهم معاملات بازار قراردادهای آتی در هفته‌ای که سپری شد متعلق به زعفران با ۲۹ هزار و ۹۷۷ قرارداد به ارزش نزدیک ۱۳۱میلیارد و ۳۰۰میلیون تومان برای سه موعد تحویلی آبان، دی و اسفند سال ۱۴۰۱ بود. البته زعفران به لحاظ ارزش بعد از صندوق طلا جای گرفته است.

برای صندوق طلا نیز ۱۳ هزار و ۷۲ قرارداد به ارزش بیش از ۱۵۲ میلیارد و ۵۵۶ میلیون تومان در سه موعد تحویلی مهر، آذر و بهمن ۱۴۰۱ در هفته منتهی به ۱۵ مهر دست به‌دست شد.

نقره هم با دست به‌دست شدن ۲ هزار و ۸۴۹ قرارداد به ارزش ۵ میلیارد و ۲۳میلیون تومان در دو موعد تحویلی مهر و آذر ۱۴۰۱ روبه‌رو بود. از لحاظ حجم، زعفران با سهم ۶۵ درصدی بیشترین سهم را از کیک معاملات قراردادهای آتی در اختیار داشت اما از لحاظ ارزش صندوق طلا با سهم ۵۳درصدی سهم بیشتری نسبت به زعفران و نقره در معاملات آتی داشت.

چرا بورس بر خلاف تورم نزولی است؟

گروه معدن

عکس: آیدا فریدی

در حالی که تورم و نقدینگی روندی صعودی دارند، اما شاخص کل بورس همچنان در یک روندی نزولی نوسان دارد، از این‌رو بسیاری از کارشناسان با انتقاد از سیاست‌های اقتصادی کشور، تاکید کردن دولت به وعده‌های خود برای حمایت از بورس عمل نکرده است. به گزارش موج، درحال‌حاضر اقتصاد ایران در رکود به سر می‌برد و نقدینگی علاوه‌بر اینکه در روندی رو به رشد قرار دارد، درحال چرخش در بازارهای سوداگرانه همچون ارز هست و این موضوع تحت‌تاثیر سیگنال‌های برجامی بوده که در چند وقت اخیر منتشر شده و این اطمینان را به مردم و سرمایه‌گذاران داده که درباره برجام قرار نیست در کوتاه‌مدت توافقی حاصل شود به همین دلیل دلالی‌ها در بازار ارز، طلا و... بیشتر شده است و در مقابل بازار سرمایه در رکود کامل به سر می‌برد و حجم معاملات به زیر ۳ هزار میلیارد تومان در روز رسیده و میزان خروج نقدینگی حقیقی روزانه بالای ۵۰۰ میلیارد تومان ثبت می‌شود.

امیدی به فتح دوباره قله‌ها نیست

حمید میرمعینی، کارشناس اقتصادی در گفت‌وگو با موج با اشاره به سیگنال‌های که در اقتصاد کشور وجود دارد، گفت: هم‌اکنون پیش‌بینی‌ها حکایت از این دارد که اقتصاد بدون برجام ایران شاهد دلار بالای ۴۰ هزار تومان خواهد بود و این به معنای رشد تورم و افزایش هزینه تمام شده شرکت‌ها، در چنین شرایطی کاملا طبیعی است که نقدینگی از بورس خارج شود و وارد بازارهای موازی همچون دلار و طلا شود. وی با بیان اینکه بورس در شرایط کنونی امیدی به بازگشت به قله‌های قبلی ندارد، افزود: با توجه به اینکه حاشیه سود شرکت‌ها نسبت به سال‌های قبل کاهش پیدا کرده است و از طرف دیگر سیاست‌های حمایتی که قرار بود برای بورس اجرایی شود عملی نشده است نمی‌توان امیدی به حرکت صعودی بورس داشت به همین دلیل سرمایه‌گذاران از ورود به بورس امتناع می‌کنند و از آنجایی که وضعیت اقتصاد کشور قابل پیش‌بینی‌ناپذیر است نمی‌توان انتظاری غیر از وضعیت کنونی بازار سرمایه داشت.

وی با تاکید بر اینکه رشد تورم و نقدینگی در اقتصاد کشور می‌تواند فشار بیشتری را به شرکت‌ها وارد کند، اظهار کرد: در مقطع کنونی تنها توافق برجام و تسهیل صادرات و افزایش درامدهای ارزی دولت می‌تواند شرایط را بهبود ببخشد، به عبارت دیگر وقتی دولت درآمد بیشتری داشته باشد دیگر نیاز به انتشار اوراق در بازار سرمایه ندارند و از طرف دیگر نرخ سود بین بانکی هم کمی تعدیل می‌شود و این مسائل روند ورود نقدینگی به بازار سرمایه را تغییر می‌دهند و ممکن است در آینده نه چندان دور بورس به وضعیت عادی برگردد، اما اگر شرایط به همین منوال باقی بماند به طور قطع رکود عمیق‌تر می‌شود.

وعده‌های دولت برای حمایت از بورس

همچنین مهدی دلبری، کارشناس بورس در گفت‌وگو با موج با انتقاد از بی‌توجهی دولت از وضعیت بازار سرمایه گفت: در حالی که دولت وعده داده بود که از بازار حمایت کند بازار همچنان تحت‌تاثیر سیاست‌های دولت روندی نزولی طی می‌کند. برای نمونه یکی از برنامه‌های دولت افزایش دو برابری نرخ گاز در بودجه سال آینده است و از آنجایی که گروه‌های فلزی، سیمانی و شیمیایی برای تولیدات خود گاز زیادی مصرفی کنند این سیاست می‌تواند حاشیه سود این شرکت‌ها را به شدت کاهش دهد، به همین دلیل خروج نقدینگی از بورس در مقطع کنونی کاملا طبیعی است.

وی با بیان اینکه چشم‌انداز مثبتی برای بازار سرمایه کنونی قابل تصور نیست، افزود: وقتی همه گروه‌های صنعتی با چالش‌های همچون نرخ ارز، قیمت‌گذاری دستوری و... مواجه هستند به همین دلیل سرمایه‌گذاری در بازار به حاشیه رفته است و حجم معاملات در این بازار به کمترین سطح خود در چند سال اخیر رسیده است و اگر این روند ادامه پیدا کند آسیب جدی به بازار سرمایه وارد می‌شود.

وی با تاکید بر اینکه پیش از این گفته می‌شود بازار سرمایه باید محلی برای تامین مالی شرکت‌های بورسی باشد اما ما شاهد انتشار اوراق دولتی در بازار سرمایه هستم، تصریح کرد: رشد بازار سرمایه تنها در شرایطی اتفاق می‌افتد که چشم‌انداز مثبتی برای سودسازی شرکت‌ها وجود داشته باشد و از طرف دیگر نقدینگی کافی برای معاملات بازار وجود داشته باشد و اگر این شرایط مهیا نباشد نه تنها بخش خصوصی بلکه حقوقی‌ها هم تمایلی به خرید سهام نخواهد داشت.

دلبری درباره اثر تورمی اقتصاد بر بازار سرمایه گفت: در شرایط کنونی نباید انتظار داشت بازار تحت تاثیر تورم رشد کند، هرچند در سال ۹۹ برخی از تحلیلگران هم به بهانه ارزش جایگزینی و تورم، پیش‌بینی‌های عجیبی برای ارزش برخی نمادها داشتند و از آنجایی که این مسئله تنها بر روی ارزش شرکت برای سهامداران عمده تاثیرگذار است این نوع تحلیل گمراه‌کننده است، همانطوری که در سال ۹۹ منجر شد برخی از نهادها رشد حبابی پیدا کنند و بسیاری از سهامداران خرد هم از این مسئله آسیب دیدند.

یک باور عامیانه

امیر ندیری، کارشناس بازار سهام به بورس نیوز گفت: با گذر زمان، ایجاد گشایش سیاسی و کم شدن ریسک‌های سیستماتیک بازار سهام با استقبال مواجه می‌شود. باید گفت با توافق برجام بیشتر این ریسک‌ها مرتفع می‌شوند.

وی با اشاره به گفته‌های دولتمردان درباره گره نزدن برجام به اقتصاد چنین گفت: با بیان اینکه مسائل بورسی و اقتصاد را با برجام گره نزنید مشکلی حل نمی‌شود. زمانی که توافقی انجام نشود شرکت‌ها تحریم می‌شوند و مهم‌ترین تأثیر مستقیم بر بازار سهام هم خود دولت است که وقتی برجام نباشد با کسری بودجه مواجه می‌شود. دولت جهت تأمین کسری بودجه نرخ بهره را بالا می‌برد، نرخ خوراک صنایع را افزایش می‌دهد و همچنین برای کنترل تورم شروع به قیمت‌گذاری دستوری و سرکوب نرخ می‌کند.

ندیری در بخش دیگر سخنان خود تشریح کرد: ۲شاخصه نرخ کامودیتی‌ها و دلار در بازار سهام تأثیر مثبتی بر صنایع دلاری (فلزات اساسی و پتروشیمی) دارد. روی و مس از فلزاتی هستند که در بین گروه‌ها و صنایع زودتر می‌توان تأثیرات مثبت را در آنها مشاهده کرد. هرچند ریسک‌های کلی کشور تحریم، ناآرامی، کسری بودجه دولت و قیمت‌گذاری دستوری در اولویت تأثیرگذاری هستند.

وی درباره روند بازار سهام چنین گفت: میزان رشد بازار سهام به عوامل سیاسی هم بستگی دارد، ولی می‌توان با اطمینان گفت که بازار سرمایه بیش از این نزول را تجربه نمی‌کند و با رشدی ملایم تا پایان سال به کار خود ادامه می‌دهد. اگر ریسک‌ها مرتفع و توافق حاصل شود بازدهی بالایی را در بازار سهام شاهد هستیم.

در اصل زمانی فقط باوجود برجام سهام دلاری و بانکی موردتوجه بودند، اما حال سرمایه‌گذاران متوجه ضررهای و آسیب‌های تحریم‌ها به صنایع شده‌اند، در چنین شرایطی تمام آنها مرتفع می‌شود، ولی بیشتر صنعت خودرو و بانک موردتوجه قرار می‌گیرد.

این فعال بازار سهام صحبت‌های خود با بورس نیوز را چنین پایان داد: بازار سرمایه برای رسیدن به ارزش دلاری خود همانند سال‌های قبل نیاز به برداشته شدن تحریم‌ها و رفع اقتصاد دستوری دارد.

باور عامه بر این است که رشد بازار سهام ناشی از افزایش تورم است. نکته‌ای که وجود دارد به‌صورت خالص میزان رشد بازار سرمایه متأثر از تورم منفی است.

بازار سهام به‌صورت دلاری توان هماهنگ‌سازی خود را با تورم نداشته و در شرایط فعلی شواهد حاکی از آن است که بازار سهام از تورم جامانده است.

فراز و نشیب‌های بورس مقطعی است

یک کارشناس بازار سرمایه گفت: این روزها بازار سرمایه تاوان سال ۹۹ را می‌دهد اما با همه فراز و نشیب‌هایی که اتفاق افتاده بازده ۵ سال اخیر بورس در مقایسه با بازارهای دیگر خوب است و همچنان بورس شاگرد اول است. تلاطم‌ها و فراز و نشیب‌های مقطعی است و کماکان چشم‌انداز بلندمدت برای بازار سرمایه خوب ارزیابی می‌شود.

محمد اقبال‌نیا به بررسی بحران‌هایی که این روزها بازار سرمایه به آنها دچار شده است پرداخت و به سنا گفت: خروج مداوم پول حقیقی از بازار سرمایه نشان می‌دهد که فعالان خرد بازار آن طور که باید به سیاست‌های دولت و مجلس برای حمایت از تولید خوشبین نیستند.

وی با بیان اینکه فعالان اقتصادی کشور هر سال در زمان تنظیم لایحه بودجه نگران قیمت گاز و برق

هستند، افزود: در صورتی که مسائل و مشکلات به صورت اصولی و درست حل نشوند، پول‌ها از بازارهای مولد خارج و سر از بازارهای دلالی در می‌آورند.

به گفته این کارشناس، برای حل این مسائل نیاز به قوانین بالادستی است تا فرموله شده و به صورتی که منافع بخش تولید و سهامداران در آن لحاظ شود، سرمایه‌ها را به سوی بازار سرمایه و تولید تشویق کند.

اقبال‌نیا با تاکید بر اینکه تصمیم‌ها و مُسکن‌های موقتی برای هیچ اقتصادی کارساز نیست، عنوان کرد: اگر حال تولید کشور خوب باشد، بورس هم به رونق سابق خود باز خواهد گشت؛ چرا که بورس ویترینی از اقتصاد است. وی ادامه داد: این روزها بازار سرمایه تاوان سال ۹۹ را می‌دهد اما با همه فراز و نشیب‌هایی که اتفاق افتاده بازده ۵ سال اخیر بورس در مقایسه با بازارهای دیگر خوب است و همچنان بورس شاگرد اول است.

این کارشناس اظهار کرد: تلاطم‌ها و فراز و نشیب‌های مقطعی است و کماکان چشم‌انداز بلندمدت برای بازار سرمایه خوب ارزیابی می‌شود.

وی در ادامه بر اتخاذ تصمیم‌گیری‌های درست و اصولی مسئولان کشور تاکید کرد و گفت: سیاست‌گذاران اقتصادی باید سیگنال‌های غلط اقتصادی به سرمایه‌گذاران و فعالان اقتصادی ندهند و همچنین سرمایه‌گذاری‌های لازم به منظور تکمیل زیرساخت‌ها انجام شود. بنابراین، نباید اجازه فرصت‌سوزی در اقتصاد کشور داده شود.

اقبال‌نیا درباره نامتقارن‌سازی دامنه نوسان گفت: با نامتقارن‌سازی دامنه نوسان نمی‌توان وضعیت بازار را بهبود داد چرا که این به بیراهه خواهد رفت و کاری ابتر است.

این کارشناس بازار سرمایه خاطرنشان کرد: اگر تصمیم‌گیری‌ها به این سمت باشد که به بورس، سهامداران و تولیدکنندگان لطمه‌ای وارد نشده و کسری بودجه از این محل تامین نشود، اعتماد از دست رفته به بازار بازگشته و از شرایط بحرانی خارج خواهیم شد.

عرضه کالاها در بورس کالا به سود اقتصاد است

عضو هیات علمی دانشگاه خوارزمی معتقد است، عرضه تولیدات شرکت‌ها در بورس کالا، یک اقدام با چند مزیت بزرگ است، چراکه عرضه کالاها در بورس کالا به شفافیت و سلامت معاملات، حذف رانت و واسطه‌ها از بازار و سودآوری تولیدکننده و حمایت از مصرف‌کننده منجر و در مجموع این فرآیند به سود کل اقتصاد و تولید است.

به گزارش کالا خبر، وحید شهری شقاقی درباره عرضه کالاها در بورس کالا اظهار کرد: تجربه این سال‌ها نشان می‌دهد که هر مقدار توسعه بورس کالا سرعت گرفته، بخش‌های مختلف تولیدی نیز همسو با آن توسعه پیدا کرده‌اند، زیرا وقتی کالایی در فضایی توام با شفافیت و رقابت معامله می‌شود، منفعت آن به همه بخش‌های زنجیره از تولید تا مصرف رسیده و توسعه نیز محقق می‌شود. وی افزود: حذف فساد و دلال و رانت به عنوان یکی از معضلات اساسی اقتصاد از جمله مزایای حضور شرکت‌ها در بورس کالاست که این اثرات همواره در میان مدت و بلندمدت در اقتصاد نمایان شده است.

این عضو هیات علمی دانشکده اقتصاد دانشگاه خوارزمی بر لزوم ورود همه تولیدات شرکت‌ها در بورس کالا تاکید کرد و گفت: با توجه به مزایای متعدد سازوکار بورس کالا، امروز تقریبا عمده کالاهای تولیدی و مهم کشور در این بورس معامله می‌شود و برای ورود سایر بخش‌ها و تولیدات به این بورس کالا نیز با اتخاذ یک کار مشترک بین دستگاهی و اراده جمعی می‌توان سرایت شفافیت بورس کالا به سایر بازارها را محقق کرد.

شقاقی شهری پیش از این در خصوص عرضه خودرو در بورس کالا نیز گفته بود: عرضه خودرو در بورس کالا شفافیت را اتقا داده و رقابت‌پذیری را توسعه می‌دهد. ضمن اینکه ارتقای شفافیت موجب افزایش رضایتمندی تولیدکننده و مصرف‌کننده شده و در نهایت بهبود کیفیت و تعادل نرخ را به دنبال دارد. به گفته وی، در شیوه قبلی معاملات خودرو، صرفا دلال‌ها منتفع شده و تولیدکننده متضرر و سودی هم نصیب مصرف‌کننده نمی‌شود اما در عرضه‌های بورسی به جای اینکه سود فروش کالا به جیب دلال برود، نصیب تولیدکننده می‌شود و تولیدکننده می‌تواند از این سود برای ارتقای بهره‌وری و پرداخت هزینه‌های خود استفاده کند و به طور قطع، می‌تواند حتی به کاهش نرخ خودرو در آینده منجر شود.

شقاقی شهری در پایان تاکید کرد: بدون شک قیمت‌گذاری دستوری باید از صحنه اقتصاد ایران کنار گذاشته شود، زیرا این آفت گریبان اقتصاد را گرفته و در نهایت به ضرر مصرف‌کنندگان و تولیدکننده تمام شده است.